

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/206

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 24. listopada 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/206*65-19-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 24. listopada 2019. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, Juru Martinovića, dr. sc. Kristiana Turkalja i mr. sc. Josipa Salapića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Vedranu Šimundžu Nikolić i Ivana Crnčeca, pomoćnike ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 775

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/178

Urbroj: 50301-25/06-19-2

Zagreb, 24. listopada 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/206*50-19-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	24-10-2019		
Klasifikacijska oznaka:	022-03/19-01/206	Org. jed.	63
Urudžbeni broj:	50-19-01	Pril.	1
		Vrij.	10

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, Juru Martinovića, dr. sc. Kristiana Turkalja i mr. sc. Josipa Salapića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Vedranu Šimundžu Nikolić i Ivana Crnčeca, pomoćnike ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KAZNENOG ZAKONA**

Zagreb, listopad 2019.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 – ispravak i 101/17, 118/18 u daljnjem tekstu: Kazneni zakon) donesen je 2011. godine, a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. godine. Od svog donošenja Kazneni zakon izmijenjen je četiri puta, te je jednom ispravljen. Prvi put je izmijenjen 2012., prije stupanja na snagu, tako da su prve izmjene stupile na snagu danom stupanja na snagu Kaznenog zakona, drugi put 2015. godine, zbog uočenih problema u praksi, potrebe dodatnog usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim dokumentima te zbog potrebe da se Kazneni zakon nomotehnički i jezično doradi, dok su treće izmjene i dopune, one iz 2017. godine, inicirane potrebom usklađenja domaćeg kaznenog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije na području zlouporabe tržišta kapitala. Posljednje, četvrte izmijene i dopune Kaznenog zakona iz 2018. godine, nastale su kao rezultat implementacije regionalnih instrumenata Vijeća Europe, potrebe daljnjeg usklađenja prostornog važenja kaznenog zakonodavstva sa schengenskom pravnom stečevinom te potrebe harmonizacije s pravnom stečevinom Europske unije na području suzbijanja terorizma i prijevara počinjenih na štetu financijskih interesa Europske unije.

Ovim Prijedlogom zakona predlažu se pete izmjene i dopune Kaznenog zakona, a razlog za to je osnaživanje kaznenopravne zaštite od nasilja u obitelji. S tim u svezi, predlaže se izmjena i dopuna zakonskog opisa kaznenog djela nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona, kao i pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja pojedinih kaznenih djela počinjenih na štetu bliske osobe.

Kao iznimno važnim, ističe se nova koncepcija u definiranju kaznenog djela silovanja iz članka 153. Kaznenog zakona. S tim u vezi, svaki nekonsenzualni spolni odnos pa i onda kada nije uporabljena sila ili prijetnja na život i tijelo silovane ili druge osobe smatrat će se kaznenim djelom silovanja. Posljedica predloženog koncepta, rezultirala je predloženim brisanjem kaznenog djela spolnog odnošaja bez pristanka iz članka 152. Kaznenog zakona, čiji je pravni kontinuitet očuvan u kaznenom djelu silovanja iz članka 153. koji se mijenja člankom 12. Prijedloga zakona. Kao posljedica opisane izmjene, predlagatelj ovim Prijedlogom zakona intervenira i u članak 154. Kaznenog zakona (teška kaznena djela protiv spolne slobode) i to način da predlaže da svi kvalificirani oblici propisani predmetnim člankom predstavljaju okolnosti koje kazneno djelo silovanja čine težim.

Predlagatelj ovim Prijedlogom zakona predlaže proširiti značenja izraza službene osobe iz članka 87. stavka 3. Kaznenog zakona, a koje bi značenje izraza, uz postojeće kategorije službenih osoba obuhvatilo i stručnog radnika koji obavlja poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja.

Zaključno, petim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona predlaže se, kao posljedica rješenja prihvaćenih u Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, novi modalitet počinjenja kaznenog djela neizvršenja sudske odluke iz članka 311. Kaznenog zakona, čije se bitno obilježje ostvaruje u nepridržavanju samostalne mjere opreze određene sudskom odlukom.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Kazneni zakon usvojio je koncept inkriminiranja obiteljskog nasilja na način da je propisao kažnjavanje nasilničkog ponašanja u obitelji kroz cijeli niz kaznenih djela s elementima nasilja u kojima je učin djela prema bliskoj osobi predstavljao kvalificirani oblik počinjenja s propisanom težom sankcijom.

Opisani koncept od početka primjene Kaznenog zakona bio je izložen kritikama. Često se isticalo kako je Kaznenim zakonom učinjen korak natrag jer isti nije propisivao kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka 215. a Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/05, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11 i 193/12) kao samostalno kazneno djelo. Također, u praksi je uočeno kako dio ponašanja koja u svojoj biti pokrivaju nasilje u obitelji nije pokriveno važećom kaznenopravnom regulativom.

Stoga se Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakon (Narodne novine, broj 56/15), opisani nedostatak nastojao otkloniti propisivanjem kaznenog djela nasilja u obitelji (članak 179. a) kao samostalne blanketne inkriminacije koja se može počiniti samo teškim kršenjem propisa o zaštiti od nasilja u obitelji, uz posljedično izazivanje osjećaja straha kod žrtve za njenu sigurnost ili sigurnost njoj bliskih osoba ili dovođenje u ponižavajući položaj.

Međutim, propisivanje samostalnog kaznenog djela nasilja u obitelji iz članka 179.a, uz zadržavanje koncepta kvalificiranih oblika pojedinih kaznenih djela počinjenih prema bliskoj osobi, dovelo je do neujednačenosti u praksi primjene Kaznenog zakona, a koja se ovim Prijedlogom zakona nastoji ukloniti.

Među ostalim, a u cilju otklanjanja uočenih nedostataka, kazneno djela nasilja u obitelji, dopunjeno je stanjem dugotrajne patnje, kao novim obilježjem djela, a koje stanje je uzrokovano izloženosti teškom kršenju propisa o zaštiti od nasilja u obitelji.

Kao važna novina, ovim se Prijedlogom zakona predlaže pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja u odnosu na pojedina kaznena djela iz kataloga Kaznenog zakona. Tako se u Glavi X. Kaznenog zakona – Kaznena djela protiv života i tijela, predlaže povisiti zapriječeni minimum zatvorske kazne za kazneno djelo sakaćenja ženskih spolnih organa iz članka 116. stavka 1. i 3., za kvalificirani oblik kaznenog djela tjelesne ozljede iz članka 117. stavka 2., kaznenog djela teške tjelesne ozljede iz članka 118. stavka 2. i kaznenog djela osobito teške tjelesne ozljede iz članka 119. stavka 2., a koja su obuhvaćena konceptom pojačane zaštite bliske osobe uvedenim Kaznenim zakonom. Također, predlaže se povisiti

posebni minimum kazne zatvora za temeljni oblik kaznenog djela povrede djetetovih prava iz članka 177. stavka 1. Kaznenog zakona te za samostalno kazneno djelo nasilja u obitelji iz članka 179. a Kaznenog zakona, oba sadržana u Glavi XVIII. Kaznenog zakona- Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece.

Petim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona predlaže se i drugačija koncepcija kaznenog djela silovanja iz članka 153. Kaznenog zakona. Prema novom konceptu, kazneno djelo silovanja ima se smatrati i svaki nekonsenzualni spolni odnošaj ili s njim izjednačena spolna radnja, dakle i onda kad nema uporabe sile ili prijetnje na život i tijelo silovane ili druge osobe. Temelj ovako predloženog kaznenog djela silovanja čini izostanak pristanka žrtve odnosno oštećenika za spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju. Sam koncept pristanka kod kaznenog djela silovanja i dalje se predlaže po uzoru na koncept pristanka kako je bio definiran kaznenim djelom spolnog odnošaja bez pristanka iz članka 152. stavka 3. Kaznenog zakona.

Opisana izmjena koncepta kaznenog djela silovanja dovela je i do predloženih izmjena teških kaznenih djela protiv spolne slobode iz članka 154. Kaznenog zakona, ali i do izmjena općeg dijela Kaznenog zakona, konkretno pravila o primjeni kaznenog zakonodavstva za kaznena djela koja izvan područja Republike Hrvatske počine njeni državljani propisana u članku 14. Kaznenog zakona, za koja se predlaže brisanje kaznenog djela spolnog odnošaja bez pristanka iz članka 152. Kaznenog zakona, kao kaznenog djela za koje identitet norme nije bio uvjet za primjenu načela aktivnog personaliteta.

Sukladno izmjeni koncepta kaznenog djela silovanja, predlagatelj ovim Prijedlogom zakona predlaže kazneno djelo bludne radnje iz članka 155. stavka 1. Kaznenog zakona vezati uz inkriminacije iz članka 153. stavka 1., 3. i 5. sukladno članku 12. Prijedloga zakona kad nije počinjen ni pokušaj tog kaznenog djela, a bludne radnje iz stavka 2. predmetnog članka, uz uvjete iz članka 12. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 153. stavka 2. i 4. Na ovaj način i dalje je zadržana gradacija predmetnog kaznenog djela s obzirom na okolnosti njegova počinjenja. Zbog pogibeljnosti i učestalosti ovog kaznenog djela, kao i kaznenog djela spolnog uznemiravanja iz članka 156. Kaznenog zakona, predlagatelj smatra potrebnim pooštriti zakonsku politiku kažnjavanja, povisivanjem posebnog maksimuma zapriječene kazne zatvora.

Ovim Prijedlogom zakona predlaže se i proširiti biće kaznenog djela iz članka 139. stavka 3. Kaznenog zakona (prijetnja) bliskom osobom, osobom posebno ranjivom zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, kao i žrtvi navedenog kaznenog djela počinjenog iz mržnje, kao novim kvalifikatornim okolnostima počinjenja. Također, bliska osoba uvodi se kao nova kvalifikatorna okolnost počinjenja kaznenog djela iz članka 140. Kaznenog zakona (nametljivo ponašanje), a dodatna zaštita ovoj kategoriji osoba osigurava se i kroz dopunu stavka 3., kojim se za učin kaznenog djela nametljivog ponašanja prema bliskoj osobi predlaže pokretanje kaznenog progona po službenoj dužnosti.

Predlagatelj petim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona predlaže proširiti značenje izraza službene osobe iz članka 87. stavka 3. Kaznenog zakona na način da u njegov obuhvat uđe i stručni radnik koji obavlja poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja.

Predloženim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona također se predlaže, kao posljedica izrade Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku dopuniti kazneno djelo neizvršenja sudske odluke iz članka 311. Kaznenog zakona, kojim bi se inkriminiralo nepridržavanje samostalne mjere opreze određene sudskom odlukom.

Valja istaknuti kako predlagatelj ovim prijedlogom Zakona predlaže propisivanje novog, samostalnog kaznenog djela prisile prema osobi koja obavlja poslove od javnog interesa ili u javnoj službi u članku 315.b, kao reakcije na pojavne oblike nasilja usmjerene prema osobama koje obavljaju poslove od javnog interesa i javnim službenicima u svezi s obavljanjem javne službe.

Zaključno, ovim izmjenama i dopunama predlagatelj predlaže brisanje kaznenog djela teškog sramoćenja iz članka 148. Kaznenog zakona, što posljedično dovodi do intervencija i u članak 148.a kojim se propisuje isključenje protupravnosti za navedeno kazneno djelo.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona osigurat će snažnija kaznenopravna zaštita žrtava određenih kaznenih djela. Prvenstveno se to odnosi na žrtve kaznenog djela od nasilja u obitelji iz članka 179.a Kaznenog zakona, što se predviđa postići dopunom zakonskog opisa predmetnog kaznenog djela uz pooštavanje zapriječene sankcije.

Nadalje, ojačat će se zaštita žrtava kaznenih djela protiv života i tijela iz članaka 116., 117., 118. i 119. Kaznenog zakona kroz pooštrenje zapriječenih zatvorskih kazni za kvalificirane oblike navedenih kaznenih djela, a kod kaznenog djela iz članka 116. Kaznenog zakona i za temeljni oblik počinjenja. Snažnija kaznenopravna zaštita žrtava kaznenog djela povrede djetetovih prava iz članka 177. Kaznenog zakona postići će se povisivanjem posebnog minimuma zatvorske kazne za temeljni oblik počinjenja tog kaznenog djela. Proširivanjem kruga kvalifikatornih okolnosti počinjenja kaznenog djela prijetnje iz članka 139. Kaznenog zakona, zakonodavac će pružiti pojačanu zaštitu bliskoj osobi, osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, kao i žrtvi navedenog kaznenog djela počinjenog iz mržnje.

Kod kaznenog djela nametljivog ponašanja iz članka 140. Kaznenog zakona učin djela prema bliskoj osobi propisat će se kao nova kvalifikatorna okolnost počinjenja, a dodatna kaznenopravna zaštita bliskih osoba osigurat će se kroz kazneni progon po službenoj dužnosti i u slučaju njegova počinjenja na štetu bliske osobe.

Snažnija kaznenopravna zaštita pružit će se i žrtvama pojedinih kaznenih djela protiv spolne slobode, povisivanjem posebnog maksimuma zapriječene kazne zatvora za kaznena djela bludnih radnji iz članka 155. Kaznenog zakona i spolnog uznemiravanja iz članka 156. Kaznenog zakona.

Kao važna posljedica petih izmjena i dopuna Kaznenog zakona ističe se sankcioniranje svakog nekonsenzualnog spolnog odnosa kao kaznenog djela silovanja. Iako se ovim Prijedlogom zakona predlaže brisanje kaznenog djela spolnog odnošaja bez pristanka iz članka 152. Kaznenog zakona, predlagatelj je mišljenja kako će ono svoj pravni kontinuitet pronaći u kaznenom djelu iz članka 12. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 153. Kaznenog zakona. Brisanje kaznenog djela spolnog odnošaja bez pristanka iz članka 152. Kaznenog zakona, rezultirat će i promjenom kataloga kaznenih djela iz članka 14. stavka 3. Kaznenog zakona na način da će iz predmetnog kataloga biti brisano kazneno djelo spolnog odnošaja bez pristanka, kao kaznenog djela za koje je bila propisana iznimka od zahtjeva za identitetom norme, a koja iznimka je omogućavala primjenu hrvatskog kaznenog zakonodavstva i kad kazneno djelo spolnog odnošaja bez pristanka nije bilo kažnjivo prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

Daljnja posljedica predloženih izmjena i dopuna Kaznenog zakona, koja se sastoji u proširenju značenje izraza službene osobe iz članka 87. stavka 3. Kaznenog zakona na način da svojstvo službene osobe obuhvati i stručne radnike koji obavljaju poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, s jedne strane rezultirat će dobivanjem njihove posebne kaznenopravne zaštite, kroz niz kaznenih djela kod kojih je učin djela prema službenoj osobi propisan kao kvalificirani oblik, kao i kroz pojedina samostalna kaznena djela iz kataloga Kaznenog zakona u kojima je službena osoba propisana kao objekt njihova počinjenja, ali s druge strane i proširiti krug njihove kaznenopravne odgovornosti u odnosu na posebna kaznena djela iz kataloga Kaznenog zakona, koja mogu počiniti samo osobe koje imaju svojstvo službene osobe, a koje svojstvo je posebno propisano zakonskim opisom kaznenog djela.

Također, ovim Prijedlogom zakona predlaže se inkriminiranje nepridržavanja samostalne mjere opreza određene sudskom odlukom, i to kao modaliteta bića kaznenog djela neizvršenja sudske odluke iz članka 311. stavka 3. Kaznenog zakona.

Zaključno, petim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona predlaže se brisanje kaznenog djela teškog sramoćenja iz članka 148. Kaznenog zakona, s obzirom da oštećenik može ostvariti naknadu štete u građanskopravnom postupku.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15-ispravak, 101/17 i 118/18) u članku 14. stavku 3. iza riječi i broja: „članka 116.“ riječ i broj: „članka 152.“ brišu se.

Članak 2.

U članku 71. stavku 5. broj: „8.“ zamjenjuje se brojem: „9.“.

Članak 3.

U članku 87. stavku 3. u prvoj rečenici iza riječi: „arbitar“ slovo: „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi: „javni bilježnik“ briše se točka i dodaju se riječi: „i stručni radnik koji obavlja poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja.“.

Članak 4.

U članku 98. stavku 1. iza riječi: „činjenja“ dodaju se riječi: „ili doprinosa u činjenju“, broj: „102.“ zamjenjuje se brojem: „103.“, a iza broja: „102.“ koji se zamjenjuje brojem: „103.“ briše se zarez i dodaju se riječi: „ili činjenja jednog ili više kaznenih djela iz“.

Članak 5.

U članku 116. stavku 1. riječi: „šest mjeseci do pet“ zamjenjuju se riječima: „jedne do osam“.

U stavku 3. riječi: „jedne do osam“ zamjenjuju se riječima: „tri do deset“.

Članak 6.

U članku 117. stavku 2. iza riječi: „zatvora“ dodaju se riječi: „od jedne“.

Članak 7.

U članku 118. stavku 2. riječ: „jedne“ zamjenjuje se riječju: „tri“.

Članak 8.

U članku 119. stavku 2. riječ: „jedne“ zamjenjuje se riječju: „tri“.

Članak 9.

U članku 139. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinjeno prema službenoj ili odgovornoj osobi u obavljanju javne ovlasti ili u vezi s njezinim radom ili položajem, ili prema novinaru u vezi s njegovim poslom, ili prema odvjetniku u obavljanju njegove djelatnosti, ili iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili, trudnoće ili prema većem broju ljudi, ili ako je prouzročilo veću uznemirenost stanovništva, ili ako je osoba kojoj se prijeti dulje vrijeme stavljena u težak položaj, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po privatnoj tužbi, a kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka progoni se po prijedlogu.“.

Članak 10.

U članku 140. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno u odnosu na blisku osobu, osobu s kojom je počinitelj bio u intimnoj vezi ili prema djetetu, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka progoni se po prijedlogu, osim ako je počinjeno prema djetetu ili bliskoj osobi.“.

Članak 11.

Članak 148. briše se.

Članak 12.

U članku 148.a iza broja: „147. slovo i broj: „i 148.“ brišu se, a riječ: „njihova“ zamjenjuje se riječju: „njegova“.

Članak 13.

Članak 152. briše se.

Članak 14.

Članak 153. mijenja se i glasi:

„(1) Tko s drugom osobom bez njezinog pristanka izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju ili navede drugu osobu da bez svog pristanka s trećom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju ili da bez svog pristanka nad samom sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini uporabom sile ili prijetnje da će izravno napasti na život ili tijelo silovane ili druge osobe kaznit će se kaznom zatvora od tri do deset godina.

(3) Počinitelj koji je bio u otklonjivoj zabludi glede postojanja pristanka iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(4) Počinitelj koji je bio u otklonljivoj zabludi glede postojanja pristanka iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(5) Pristanak iz stavka 1. ovoga članka postoji ako je osoba svojom voljom odlučila stupiti u spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju i bila je sposobna donijeti i izraziti takvu odluku. Smatra se da takvog pristanka nema osobito ako je spolni odnošaj ili s njime izjednačena spolna radnja izvršena uz uporabu prijetnje, prijevare, zlouporabom položaja prema osobi koja se prema počinitelju nalazi u odnosu zavisnosti, iskorištavanjem stanja osobe zbog kojeg ona nije bila sposobna izraziti svoje odbijanje, ili nad osobom kojoj je protupravno oduzeta sloboda.“.

Članak 15.

U članku 154. stavku 1. riječ: „jedne“ zamjenjuje se riječju: „tri“, a broj: „152.“ zamjenjuje se brojem: „153.“.

U stavku 2. iza broja i riječi: „153. stavka“ broj: „1.“ zamjenjuje se brojem: „2.“, a riječ: „tri“ zamjenjuje se riječju: „pet“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 153. stavka 1. i 2. ovoga Zakona prouzročena smrt silovane osobe, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.“.

Članak 16.

U članku 155. stavku 1. broj: „152.“ zamjenjuje se brojevima i riječima: „153. stavka 1., 3. i 5.“, a riječ: „jedne“ zamjenjuje se riječju: „dvije“.

U stavku 2. iza broja: „153.“ dodaju se riječi i brojevi: „stavka 2. i 4.“.

Članak 17.

U članku 156. stavku 1. riječ: „jedne“ zamjenjuje se riječju: „dvije“.

U stavku 3. točka na kraju rečenice zamjenjuje se zarezom i dodaju se riječi: „osim ako je počinjeno prema osobi posebno ranjivoj zbog dobi.“.

Članak 18.

U članku 177. stavku 1. iza riječi: „zatvora“ dodaju se riječi: „od jedne“.

Članak 19.

U članku 179.a iza riječi: „položaj“ briše se zarez i dodaju se riječi i zarez: “ili stanje dugotrajne patnje“, a iza riječi: „zatvora“ dodaju se riječi: „od jedne“.

Članak 20.

U članku 311. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko se ne pridržava samostalne mjere opreze koja mu je određena sudskom odlukom.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. broj: „8.“ zamjenjuje se brojem: „9.“.

Članak 21.

Iza članka 315.a dodaje se članak 315.b s naslovom iznad njega koji glasi:

„Prisila prema osobi koja obavlja poslove od javnog interesa ili u javnoj službi

Članak 315.b

(1) Tko osobu u obavljanju poslova od javnog interesa ili javnog službenika u obavljanju javne službe silom ili prijetnjom da će izravno uporabiti silu spriječi u obavljanju poslova od javnog interesa ili javne službe, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka doveden u opasnost život ili tijelo osobe koja obavlja poslove od javnog interesa ili javnog službenika ili mu je nanesena tjelesna ozljeda ili je uporabljeno oružje ili opasno oruđe, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji je bio izazvan protuzakonitim, bezobzirnim ili grubim postupanjem osobe koja obavlja poslove od javnog interesa ili javnog službenika može se osloboditi kazne.“.

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

U članku 14. stavku 3. Kaznenog zakona (primjena kaznenog zakonodavstva za kaznena djela koja izvan područja Republike Hrvatske počine njeni državljani) predlaže se brisanje kaznenog djela spolnog odnošaja bez pristanka iz članka 152. Kaznenog zakona, kao jednog od kaznenih djela iz kataloga kaznenih djela propisanih člankom 14. stavkom 3. Kaznenog zakona za koje identitet norme nije uvjet za primjenu načela aktivnog personaliteta. Predložena izmjena, posljedica je predloženog brisanja kaznenog djela spolnog odnošaja bez pristanka iz članka 152. Kaznenog zakona i promjene koncepta u definiranju kaznenog djela silovanja iz članka 153. Kaznenog zakona.

Uz članak 2.

U članku 71. stavku 5. Kaznenog zakona (zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti) predlaže se izmjena nomotehničke prirode na način da se stavak 5. u kontekstu ne postupanja počinitelja prema obvezi iz sigurnosne mjere zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti kada je ista izrečena uz rad za opće dobro, veže uz stavak 9., iz razloga što isti propisuje pravnu posljedicu kršenja obveze određene sigurnosnom mjerom osuđeniku izrečenom uz rad za opće dobro, a ne uz stavak 8., kojim se propisuje postupanje suda i nadležnog tijela za probaciju u slučaju neizvršavanja rada za opće dobro od strane osuđenika. Ovo iz razloga, što je Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 101/17) dopunjen članak 55. na način da je dodan novi stavak 2. koji propisuje dodatnu formalnu prepreku izricanja rada za opće dobro već osuđenim osobama na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci, a propisivanje kojeg je stavka, dovelo do promjene numeracije stavaka u članku 55. Kaznenog zakona te posljedično predloženih izmjena u članku 71. stavku 5. Kaznenog zakona.

Uz članak 3.

U članku 87. stavku 3. Kaznenog zakona (značenje izraza) predlaže se proširiti katalog službenih osoba i to na način da se službenom osobom u smislu Kaznenog zakona smatra i stručni radnik koji obavlja poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja. Stručnim radnikom koji obavlja poslove iz djelatnosti socijalne skrbi smatra se stručni radnik iz odredbi iz članaka 208. i 209. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17) i posebni skrbnik u smislu zakona kojim se uređuje centar za posebno skrbništvo, a stručnim radnikom koji obavlja poslove iz djelatnosti odgoja i obrazovanja smatra se osoba koja obavlja odgojno-obrazovni rad u javnoj ustanovi koja obavlja djelatnost odgoja i obrazovanja sukladno odredbama članka 1. stavka 2. i članka 100. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17 i 68/18) te nastavnik i suradnik na visokom učilištu sukladno odredbama članaka 47. i 91. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske). S obzirom da se odredba članka 87. stavka 3. Kaznenog zakona u vezi s člankom 6. Kaznenog zakona, primjenjuje na kaznena djela propisana Kaznenim zakonom i drugim zakonima, ovakvim prijedlogom, navedene osobe dobivaju pojačanu kaznenopravnu zaštitu kroz niz kvalificiranih oblika pojedinih kaznenih djela iz kataloga Kaznenog zakona u kojima se učin djela prema

službenoj osobi, kao zaštitnom objektu, sankcionira kaznom koja je po svojoj mjeri teža od kazne za temeljni oblik počinjenja. Međutim, osim što će se predloženom dopunom ojačati kaznenopravna zaštita stručnih radnika koji obavljaju poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, proširit će se i krug njihove kaznenopravne odgovornosti za tzv. posebna kazna djela, odnosno ona kaznena djela koja može počiniti samo počinitelj koji ima određeno svojstvo, u konkretnom slučaju svojstvo službene osobe.

Uz članak 4.

U članku 98. stavku 1. Kaznenog zakona (financiranje terorizma) radi daljnjeg usklađenja s člankom 11. Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88/6, 31. 3. 2017.) – u daljnjem tekstu: Direktiva o suzbijanju terorizma predlaže se dopuna kaznenog djela financiranja terorizma. Obzirom da Direktiva o suzbijanju terorizma u članku 11. zahtjeva da se kao počinitelj kaznenog djela financiranja terorizma sankcionira onaj tko stavlja na raspolaganje ili prikuplja sredstva ne samo za počinjenje kaznenih djela iz članka 3. do 10. Direktive o suzbijanju terorizma, već i za doprinos u njihovu počinjenju, predlagatelj predlaže dopunu kaznenog djela financiranja terorizma koja će omogućiti da se kroz doprinos u njegovu počinjenju, poticatelji i pomagatelji sankcioniraju kao počinitelji kaznenog djela iz članka 98. Kaznenog zakona.

Uz članak 5.

U članku 116. Kaznenog zakona (sakaćenje ženskih spolnih organa) kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se izmjena visine kazni za inkriminacije propisane u stavcima 1. i 3. ovoga članka. Tako predlagatelj za temeljni oblik počinjenja ovog kaznenog djela predlaže kaznu u visini od jedne do osam godina, dok za kvalificirani oblik ovog kaznenog djela iz stavka 3. predlaže kaznu u visini od tri do deset godina zatvora.

Uz članak 6.

U članku 117. Kaznenog zakona (tjelesna ozljeda) kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se izmjena visine kazne za inkriminaciju propisanu u stavku 2. ovog članka. Tako predlagatelj za kvalificirani oblik tjelesne ozljede predlaže propisivanje posebnog minimuma od jedne godine zatvora dok se posebni maksimum u visini do tri godine zatvora ne bi mijenjao.

Uz članak 7.

U članku 118. Kaznenog zakona (teška tjelesna ozljeda) kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se izmjena visine kazne za inkriminaciju propisanu u stavku 2. ovog članka. Tako predlagatelj za kvalificirani oblik teške tjelesne ozljede predlaže propisivanje posebnog minimuma od tri godine zatvora, uz zadržavanje posebnog maksimuma u visini do osam godina zatvora.

Uz članak 8.

U članku 119. Kaznenog zakona (osobito teška tjelesna ozljeda) kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se izmjena visine kazne za inkriminaciju propisanu u stavku 2. ovog članka. Tako predlagatelj za kvalificirani oblik

osobito teške tjelesne ozljede predlaže propisivanje posebnog minimuma od tri godine zatvora, uz zadržavanje posebnog maksimuma u visini do deset godina zatvora.

Uz članak 9.

U članku 139. stavku 3. Kaznenog zakona (prijetnja) predlaže se pored postojećih kvalifikatornih okolnosti dodati i prijetnju počinjenu iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće. Uvođenjem novih kvalifikatornih okolnosti, zakonodavac pruža pojačanu zaštitu bliskim osobama zbog njihove prepoznate izloženosti ovom obliku protupravnog postupanja. Uočena je i potreba pružanja pojačane zaštite vulnerabilnim osobama zbog njihove posebne ranjivosti, koja proizlazi iz njihove ovisnosti o drugima. Osobama koje su žrtve odnosno oštećenici ovog kaznenog djela počinjenog iz mržnje također se predlaže osigurati viši stupanj zaštite inkriminacijom ove kvalifikatorne okolnosti i propisivanjem težeg kažnjavanja počinitelja.

Kao posljedica dopune članka 139. stavka 3. Kaznenog zakona, izmijenjen je stavak 4. predmetnog kaznenog djela i to način da je brisan dio odredbe prema kojem se kazneno djelo iz članka 139. stavka 1. progoni po privatnoj tužbi, a iz stavka 2. po prijedlogu, osim kada je počinjeno iz mržnje, prema djetetu ili osobi s težim invaliditetom ili bliskoj osobi, budući da su predmetne kvalifikatorne okolnosti predložene stavkom 3., za koji se kazneni progon pokreće po službenoj dužnosti.

Uz članak 10.

U članku 140. stavku 2. Kaznenog zakona (nametljivo ponašanje) brišu se kvalifikatorne okolnosti počinjenje ovog kaznenog djela prema sadašnjem ili bivšem bračnom ili izvanbračnom drugu ili životnom partneru ili neformalnom životnom partneru, budući da su isti obuhvaćeni značenjem izraza bliske osobe iz članka 87. stavka 9. Kaznenog zakona, kao novom kvalifikatornom okolnosti.

Kao posljedica izmjene odnosno dopune članka 140. stavka 2. Kaznenog zakona, kao i u cilju pojačane zaštite bliskih osoba, stavak 3. predmetnog članka dopunjen je na način da se kazneni postupak za kazneno djelo nametljivog ponašanja prema bliskoj osobi pokreće po službenoj dužnosti. Prema dosad važećem zakonskom tekstu, kazneni progon za ovo kazneno djelo se pokretao po prijedlogu, osim u slučaju počinjenja kaznenog djela prema djetetu. Obzirom da je kod svih ostalih kaznenih djela iz Glave XIII. Kaznenog zakona - Kaznena djela protiv osobne slobode propisano poduzimanje kaznenog progona po službenoj dužnosti u situaciji kad je žrtva ili oštećenik bliska osoba, predlaže se isti stupanj zaštite bliskoj osobi osigurati i u odnosu na kazneno djelo nametljivog ponašanja.

Uz članak 11.

Kazneno djelo teškog sramoćenja (članak 148.) briše se. Međutim, oštećenik može potraživati naknadu štete u građanskopravnom postupku kao temeljnu sankciju građanskog prava. Naime, od uvođenja ovog kaznenog djela, koje je redefinirano izmjenama i dopunama Kaznenog zakona 2015. godine, statistički podaci pokazuju da je za ovo kazneno djelo pokrenut mali broj kaznenih postupaka koji su uglavnom rezultirali oslobađajućim presudama. Također, komparativnom analizom utvrđeno je da većina država članica Europske unije ne poznaje isto ili slično kazneno djelo.

Uz članak 12.

Kao posljedica predloženog brisanja kaznenog djela teškog sramoćenja iz članka 148. Kaznenog zakona, u članku 148.a, kojim se propisuje isključenje protupravnosti među ostalim i za kazneno djelo teškog sramoćenja, kada počinitelj njegovo obilježje ostvari u znanstvenom, stručnom, književnom, umjetničkom djelu ili javnoj informaciji, u obavljanju dužnosti propisane zakonom, političke ili druge javne ili društvene djelatnosti, u novinarskom poslu ili obrani nekog prava, a to je učinio u javnom interesu ili zbog drugih opravdanih razloga, predlaže se njegovo brisanje.

Uz članak 13.

Članak 152. Kaznenog zakona (spolni odnošaj bez pristanka) briše se kao posljedica promjene koncepcije u definiranju kaznenog djela silovanja. S tim u svezi, svaki nekonsenzualni spolni odnošaj ili s njim izjednačena spolna radnja na koju žrtva nije dala pristanak imaju se smatrati kaznenim djelom silovanja iz članka 12. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 153. Kaznenog zakona. Iako zakonodavac Prijedlogom zakona predlaže brisanje samostalnog kaznenog djela spolnog odnošaja bez pristanka, mišljenja je kako je njegov pravni kontinuitet očuvan jer je brisano kazneno djelo nadomješteno drugim kaznenim djelom, konkretno kaznenim djelom silovanja iz članka 12. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 153. Kaznenog zakona jer je usmjereno na zaštitu istog pravnog dobra (spolne slobode) i koje sukladno ovom Prijedlogu inkriminira isti način napada na navedeno pravno dobro.

Uz članak 14.

U članku 153. Kaznenog zakona (silovanje) usvaja se nova koncepcija u definiranju kaznenog djela silovanja. Važna promjena sastoji se u tome da kazneno djelo silovanja podrazumijeva svaki spolni odnos ili s njim izjednačenu spolnu radnju na koji žrtva nije dala svoj pristanak (članak 153. stavak 1.). Počinitelj kaznenog djela silovanja bit će i onaj koji navede žrtvu na nekonsenzualni spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju, a da pri tom sam ne obavlja spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju. Za opisane oblike protupravnog postupanja, zakonodavac predlaže propisivanje kazne zatvor u visini od jedne do pet godina.

Članak 153. stavak 2. propisuje kazneno djelo silovanja i kada je počinitelj ostvario obilježja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka uz uporabu sile ili prijetnje da će izravno napasti život ili tijelo silovane ili druge osobe. Uporaba sile ili opisane prijetnje podrazumijeva izostanak pristanka. Za ovaj oblik protupravnog postupanja, zakonodavac predlaže propisivanje posebnog minimuma u visini od tri godine zatvora, dok bi posebni maksimum bio propisan u visini do deset godina zatvora.

U stavku 3. predmetnog članka propisuje se kažnjavanje i za situacije kada se osoba nalazi u otklonjivoj zabludi glede postojanja pristanka. Tako će počinitelj odgovarati za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ako je prema objektivnim okolnostima morao i mogao znati da pristanka nema. U stavku 4. istoga članka propisuje se kažnjavanje i za situacije kada se osoba nalazi u otklonjivoj zabludi glede postojanja pristanka za kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka.

U stavku 5. definira se postojanje pristanka, kao i osobite okolnosti kada se smatra da pristanka nema. S tim u svezi, teret dokazivanja će i dalje biti na okrivljenom, dok će optužba i dalje morati dokazivati spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju i neku od okolnosti propisanih u stavku 5. ovoga članka.

Uz članak 15.

U članku 154. stavku 1. Kaznenog zakona (teška kaznena djela protiv spolne slobode), kao posljedicu predloženog brisanja članka 152. Kaznenog zakona (spolni odnošaja bez pristanka) predlaže se promjena numeracije na način da se kvalifikatorne okolnosti iz članka 154. stavka 1. Kaznenog zakona vežu uz članak 153. stavak 1. koji se mijenja člankom 12. Prijedloga zakona. Također, kao posljedicu pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se za protupravno postupanje iz članka 154. stavka 1. Kaznenog zakona povisiti posebni minimum kazne zatvora u visini od tri godine. Nadalje, kao posljedica promjene koncepta kaznenog djela silovanja, predlaže se u članku 154. stavku 2. Kaznenog zakona, promjena numeracije i to na način da se kvalifikatorne okolnosti iz članka 154. stavka 2. Kaznenog zakona, vežu uz počinjenje kaznenog djela iz članka 153. stavka 2. koji se mijenja člankom 12. Prijedloga zakona. Uz navedeno, predlaže se povisiti posebni minimum kazne zatvora u visini od pet godina za kazneno djelo iz članka 154. stavka 2. Kaznenog zakona. U odnosu na članak 154. stavak 3. Kaznenog zakona, također se predlaže, kao posljedicu promjene koncepta kaznenog djela silovanja, kvalifikatorne okolnosti iz članka 154. stavka 3. Kaznenog zakona vezati uz počinjenje kaznenih djela iz članka 153. stavka 1. i 2. koji se mijenja člankom 12. Prijedloga zakona.

Uz članak 16.

U članku 155. Kaznenog zakona (bludne radnje) kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se izmjena visine kazni za inkriminaciju propisanu u stavku 1. ovoga članka za koju predlagatelj predlaže povisiti posebni maksimum do dvije godine zatvora. Također, kao posljedicu nove koncepcije u definiranju kaznenog djela silovanja predlaže se počinjenje bludnih radnji iz članka 155. stavka 1. Kaznenog zakona vezati uz uvjete iz članka 153. stavka 1., 3. i 5. koji se mijenja člankom 12. Prijedloga zakona kad nije počinjen ni pokušaj tog kaznenog djela, a bludnih radnji iz stavka 2. predmetnog članka uz uvjete iz članka 153. stavka 2. i 4. koji se mijenja člankom 12. Prijedloga zakona.

Uz članak 17.

U članku 156. Kaznenog zakon (spolno uznemiravanje) kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se izmjena visine kazni za inkriminaciju propisanu u stavku 1. ovoga članka, za koju predlagatelj predlaže povisiti posebni maksimum do dvije godine zatvora.

U cilju snažnije kaznenopravne zaštite osoba posebno ranjivih zbog njihove dobi, u stavku 3. članka 156. Kaznenog zakona predlaže se navedenu skupinu osoba isključiti od propisanog kaznenog progona po prijedlogu te na taj način osigurati da se kazneni progon za ovo kazneno djelo, u slučaju počinjenja prema osobi posebno ranjivoj zbog dobi, pokreće po službenoj dužnosti.

Uz članak 18.

U članku 177. Kaznenog zakona (povreda djetetovih prava) kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja predlaže se izmjena visine kazne za inkriminaciju propisanu u stavku 1. ovoga članka. Tako predlagatelj za temeljni oblik povrede djetetovih prava predlaže propisivanje posebnog minimuma od jedne godine zatvora dok se posebni maksimum u visini do tri godine zatvora ne bi mijenjao.

Uz članak 19.

U članku 179. a Kaznenog zakona (nasilje u obitelji) kao dodatno obilježje ovog kaznenog djela predlaže se propisivanje stanja dugotrajne patnje u koje je žrtva/oštećenik dovedena teškim kršenjem propisa o zaštiti od nasilja u obitelji. Kao posljedica pooštrenja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja, zaključno se predlaže povisiti posebni minimum na visinu od jedne godine zatvora, dok se posebni maksimum ne bi mijenjao.

Uz članak 20.

Biće kaznenog djela iz članka 311. Kaznenog zakona (neizvršenje sudske odluke) prošireno je novim modalitetom počinjenja koji se sastoji u nepridržavanju samostalne mjere opreza određene sudskom odlukom. Predložena dopuna rezultat je izrade Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku kojim se predlaže uvođenje samostalne mjere opreza kao novog procesnog instituta, u slučaju kada postoji osnova za određivanje istražnog zatvora, a istekli su maksimalni rokovi njegova trajanja propisani člankom 133. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17). S obzirom da u slučaju nepridržavanja samostalne mjere opreza, ista ne može biti zamijenjena istražnim zatvorom zbog isteka maksimalnih rokova njegova trajanja, bilo je potrebno propisati posljedicu njezinog nepridržavanja kao kaznenu odgovornost za kazneno djelo iz članka 311. stavka 3. Kaznenog zakona (neizvršenje sudske odluke).

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. predlaže se izmjena nomotehničke prirode na način da se propisano isključenje protupravnosti za kazneno djelo iz članka 311. stavka 2. Kaznenog zakona u kontekstu ne postupanja počinitelja prema obvezi iz sigurnosne mjere kada je ista izrečena uz rad za opće dobro, veže uz stavak 9. članka 55. Kaznenog zakona iz razloga što isti propisuje pravnu posljedicu kršenja obveze određene sigurnosnom mjerom osuđeniku izrečenom uz rad za opće dobro, a ne uz stavak 8., kojim se propisuje postupanje suda i nadležnog tijela za probaciju u slučaju neizvršavanja rada za opće dobro od strane osuđenika.

Uz članak 21.

Člankom 315.b Kaznenog zakona propisuje se novo kazneno djelo prisila prema osobi koja obavlja poslove od javnog interesa ili javnom službeniku. Kroz stavak 1. predmetnog kaznenog djela inkriminira se sprječavanje silom ili prijetnjom na izravnu uporabu sile osobe u obavljanju poslova od javnog interesa ili javnog službenika u obavljanju javne službe

U stavku 2. kao kvalifikatorna okolnost propisuje se dovođenje u opasnost života ili tijela osobe koja obavlja poslove od javnog interesa ili javnog službenika ili nanošenje tjelesne ozljede ili uporaba oružja ili opasnog oruđa.

U stavku 3. propisuju se mogućnost oslobođenja od kazne počinitelja ovog kaznenog djela kada je isti bio izazvan protuzakonitim, bezobzirnim ili osobito grubim postupanjem osobe koja obavlja poslove od javnog interesa ili javnog službenika.

Iako javni interes nije definiran Kaznenim zakonom, isti se može smatra onim interesom na koji svaki građanin ima pravo, slijedom čega se u kontekstu ovog kaznenog djela ,osobom koja obavlja poslove od javnog interesa mogu primjerice smatrati i osobe koje obavljaju poslove javnog prijevoza putnika.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Primjena kaznenog zakonodavstva za kaznena djela koja izvan područja
Republike Hrvatske počine njezini državljani

Članak 14.

(1) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske primjenjuje se prema hrvatskom državljaninu i osobi koja ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, koja izvan područja Republike Hrvatske počini bilo koje drugo kazneno djelo osim onih koja su obuhvaćena odredbama iz članka 13. i članka 16. ovoga Zakona, ako je to kazneno djelo kažnjivo i prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primijenit će se i kad počinitelj stekne hrvatsko državljanstvo nakon počinjenja kaznenog djela.

(3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka kod kaznenih djela iz članka 115. stavka 3. i 4., članka 116., članka 152., članka 153., članka 154., članka 158., članka 159., članka 161., članka 162., članka 163., članka 164., članka 166. i članka 169. ovoga Zakona te drugih kaznenih djela kod kojih je to predviđeno međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka, kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske primijenit će se i kad kazneno djelo nije kažnjivo prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

(4) Kad hrvatski državljani sudjeluju u mirovnim operacijama ili drugim međunarodnim aktivnostima izvan područja Republike Hrvatske i u takvim operacijama ili aktivnostima počine kazneno djelo, primjena zakonodavstva Republike Hrvatske ravnat će se prema odredbama ovog Zakona, ako međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka nije predviđeno drugačije.

Zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti

Članak 71.

(1) Sigurnosnu mjeru zabrane potpunog ili djelomičnog obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti sud će izreći počinitelju koji je kazneno djelo počinio u obavljanju dužnosti ili djelatnosti ako postoji opasnost da će zlouporabom te dužnosti ili djelatnosti ponovno počiniti kazneno djelo.

(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od jedne do deset godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od jedne do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.

(3) Počinitelju kaznenog djela iz članka 105. stavka 3., članka 106. stavka 2. i 3., članka 111. točke 2., članka 112. stavka 1., članka 114., članka 116., članka 118., članka 119., članka 120., Glave XVI, počinjenog na štetu djeteta i Glave XVII ovoga Zakona, sud može izreći zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti u kojima dolazi u redoviti kontakt s djecom i kad ova djela nisu bila počinjena u obavljanju dužnosti i djelatnosti, a može je izreći i doživotno.

(4) Za vrijeme zabrane iz stavka 1. ovoga članka osuđenik se ne smije baviti određenom dužnosti ili djelatnosti samostalno, za drugu osobu, u pravnoj osobi, ni u ime druge osobe, niti

smije ovlastiti drugu osobu da se bavi tom dužnošću ili djelatnošću u njegovo ime i po njegovim uputama.

(5) Ako počinitelj ne postupi prema zabrani obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti kad je izrečena uz rad za opće dobro, uvjetnu osudu, ili za vrijeme uvjetnog otpusta shodno će se primijeniti odredbe članka 55. stavka 8., članka 58. stavka 5. ili članka 61. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Po proteku polovine trajanja sigurnosne mjere izrečene na temelju stavka 1. ovoga članka, sud može na prijedlog osuđenika obustaviti njeno izvršenje ako ustanovi da više ne postoji opasnost iz stavka 1. ovoga članka. Osuđenik može ponoviti prijedlog, ali ne prije proteka jedne godine od zadnjeg preispitivanja.

(7) Po proteku najdužeg vremena iz stavka 2. ovoga članka, sigurnosnu mjeru izrečenu na temelju stavka 3. ovoga članka, sud može na prijedlog osuđenika obustaviti ako ustanovi da više ne postoji opasnost iz stavka 1. ovoga članka. Osuđenik može ponoviti prijedlog, ali ne prije proteka jedne godine od zadnjeg preispitivanja.

(8) Sud će o presudi kojom je izrečena mjera iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti tijelo nadležno za vođenje upisnika osoba koje obavljaju određene dužnosti ili djelatnosti.

Značenje izraza u ovom Zakonu

Članak 87.

(1) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske su odredbe sadržane u ovom Zakonu i drugim zakonima Republike Hrvatske, kojima se određuju pretpostavke kažnjivosti i sankcije koje se mogu izreći počiniteljima kaznenih djela.

(2) Protupravna radnja je radnja kojom su ispunjena obilježja kaznenog djela, a ne postoji razlog isključenja protupravnosti.

(3) Službena osoba je državni dužnosnik ili službenik, dužnosnik ili službenik u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj pravosudne dužnosti, sudac porotnik, član Državnog sudbenog vijeća ili Državnoodvjetničkog vijeća, arbitar i javni bilježnik. Službenom osobom smatra se i osoba koja u Europskoj uniji, stranoj državi, međunarodnoj organizaciji koje je Republika Hrvatska član, međunarodnom sudu ili arbitraži čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, obavlja dužnosti povjerene osobama iz prethodne rečenice.

(4) Vojna osoba je djelatna vojna osoba, ročnik, pričuvnik i kadet te državni službenik i namještenik raspoređen na službu u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

(5) Kad je službena osoba naznačena kao počinitelj kaznenog djela koje nije predviđeno u Glavi XXXIV. ovoga Zakona, ili kao osoba prema kojoj je počinjeno kazneno djelo, službenom osobom smatrat će se i vojna osoba.

(6) Odgovorna osoba je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja pravne osobe ili državnih tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Dijete je osoba koja nije navršila osamnaest godina života.

(8) Članovi obitelji su bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner, njihova zajednička djeca te djeca svakog od njih, srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u

pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnici po tazbini do zaključno drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik.

(9) Bliske osobe su članovi obitelji, bivši bračni ili izvanbračni drug, bivši životni partner ili neformalni životni partner, osobe koje imaju zajedničko dijete i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu.

(10) Izvanbračni drug je osoba koja živi u izvanbračnoj zajednici koja ima trajniji karakter ili koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

(11) Neformalni životni partner je osoba koja živi u istospolnoj zajednici koja ima trajniji karakter.

(12) Tajni podatak je podatak koji je prema posebnom zakonu označen kao klasificirani podatak. Ne smatra se tajnim podatkom podatak čiji je sadržaj suprotan ustavnom poretku Republike Hrvatske ili podatak koji je označen tajnim radi prikrivanja kaznenog djela, prekoračenja ili zlouporabe ovlasti te drugih oblika nezakonitog postupanja u državnim tijelima.

(13) Službena tajna je podatak koji je prikupljen i koristi se za potrebe tijela javne vlasti, a koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona proglašen službenom tajnom.

(14) Izbori su izbori za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike, Europski parlament, predstavnička tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, općinske načelnike, gradonačelnike, župane, gradonačelnika Grada Zagreba te postupak odlučivanja na državnom referendumu.

(15) Isprava je svaki predmet koji sadrži zapis, znak ili sliku koji je podoban ili određen da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.

(16) Pokretna stvar je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, topline ili kretanja, kao i telefonski impulsi.

(17) Motorno vozilo je svako prometno sredstvo na motorni pogon u kopnenom, vodenom i zračnom prometu.

(18) Računalni sustav je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovi programa automatski obrađuju podatke, kao i računalni podaci koji su u njega spremljeni, obrađeni, učitani ili preneseni za svrhe njegovog rada, korištenja, zaštite i održavanja.

(19) Računalni podatak je svako iskazivanje činjenica, informacija ili zamisli u obliku prikladnom za obradu u računalnom sustavu.

(20) Računalni program je skup računalnih podataka koji su u stanju prouzročiti da računalni sustav izvrši određenu funkciju.

(21) Zločin iz mržnje je kazneno djelo počinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, jezika, invaliditeta, spola, spolnog

opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Takvo postupanje uzet će se kao otegotna okolnost ako ovim Zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

(22) Imovinskom korišću od kaznenog djela smatra se neposredna imovinska korist ostvarena počinjenjem kaznenog djela, imovina u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela kao i svaka druga korist koja je dobivena od neposredne imovinske koristi od kaznenog djela ili imovine u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela bez obzira nalazi li se na području Republike Hrvatske ili izvan njega.

(23) Imovinom se smatra imovina bilo koje vrste, neovisno o tome je li materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, odnosno pravni dokumenti ili instrumenti kojima se dokazuje pravo na ili interes za takvu imovinu.

(24) Mito je svaka nepripadna nagrada, dar ili druga imovinska ili neimovinska korist bez obzira na vrijednost.

(25) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba kojoj su protupravnom radnjom prouzročene fizičke ili duševne boli, emocionalna patnja, imovinska šteta ili bitna povreda ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(26) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

(27) Vrijednost imovine, imovinske štete, imovinske koristi, porezne obveze i državne potpore je velikih razmjera ako prelazi 600.000,00 kuna. Razaranja prouzročena kaznenim djelima su velika ako prelaze 600.000,00 kuna.

(28) Vrijednost imovine je većeg opsega ako prelazi 200.000,00 kuna.

(29) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je velika ako prelazi 60.000,00 kuna. Vrijednost imovinske koristi i štete je znatna ako prelazi 60.000,00 kuna.

(30) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je mala ako ne prelazi 1.000,00 kuna.

Financiranje terorizma

Članak 98.

(1) Tko izravno ili neizravno daje ili prikuplja sredstva s ciljem da se ona koriste ili znajući da će se koristiti, u potpunosti ili djelomično, u svrhu činjenja jednog ili više kaznenih djela iz članka 97., članka 99. do članka 102., članka 137., članka 216. stavka 1. do 3., članka 219., članka 223., članka 224., članka 352. do članka 355. ovoga Zakona ili drugog kaznenog djela kojem je cilj prouzročiti smrt ili tešku tjelesnu ozljedu civila ili druge osobe koja nije aktivno uključena u oružani sukob, ako je svrha tog djela zastrašiti stanovništvo ili prisiliti neku državu ili međunarodnu organizaciju da što učini ili ne učini, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko izravno ili neizravno daje ili prikuplja sredstva s ciljem da se ona koriste ili znajući da će se koristiti, u potpunosti ili djelomično od strane terorista ili terorističkog udruženja.

(3) Sredstva iz stavka 1. i 2. ovoga članka će se oduzeti.

Sakaćenje ženskih spolnih organa

Članak 116.

(1) Tko ženskoj osobi potpuno ili djelomično ukloni ili trajno promijeni vanjski spolni organ, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko žensku osobu potakne ili joj pomogne da se podvrgne radnjama iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Tko djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz mržnje, prema djetetu ili bliskoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Tjelesna ozljeda

Članak 117.

(1) Tko drugoga tjelesno ozlijedi ili mu naruši zdravlje, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko djelo iz stavka 1. počini iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, ili kao službena osoba u obavljanju službe ili odgovorna osoba u obavljanju javne ovlasti, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. progoni se po privatnoj tužbi.

Teška tjelesna ozljeda

Članak 118.

(1) Tko drugoga teško tjelesno ozlijedi ili mu teško naruši zdravlje, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, ili kao službena osoba u obavljanju službe ili odgovorna osoba u obavljanju javne ovlasti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Osobito teška tjelesna ozljeda

Članak 119.

(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 116. stavka 1. i 2. i članka 118. stavka 1. ovoga Zakona doveden u opasnost život ozlijeđenog, ili je uništen ili trajno i u znatnoj mjeri oslabljen koji važan dio njegova tijela ili koji važan organ, ili je prouzročena trajna nesposobnost za rad ozlijeđenog, ili trajno i teško narušenje njegova zdravlja, trajna iznakaženost ili trajna nesposobnost za reprodukciju, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, ili kao službena osoba u obavljanju službe ili odgovorna osoba u obavljanju javne ovlasti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Tko neku od posljedica navedenih u stavku 1. ovoga članka prouzroči namjerno, kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

Prijetnja

Članak 139.

(1) Tko drugome ozbiljno prijeti kakvim zlom da bi ga ustrašio ili uznemirio, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko drugome ozbiljno prijeti da će njega ili njemu blisku osobu usmrtniti, teško tjelesno ozlijediti, oteti, ili mu oduzeti slobodu, ili nanijeti zlo podmetanjem požara, eksplozijom, ionizirajućim zračenjem, oružjem, opasnim oruđem ili drugim opasnim sredstvom, ili uništiti društveni položaj ili materijalni opstanak, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. i 2. počinjeno prema službenoj ili odgovornoj osobi u obavljanju javne ovlasti ili u vezi s njezinim radom ili položajem, ili prema novinaru u vezi s njegovim poslom, ili prema odvjetniku u obavljanju njegove djelatnosti, ili prema većem broju ljudi, ili ako je prouzročilo veću uznemirenost stanovništva, ili ako je osoba kojoj se prijeti dulje vrijeme stavljena u težak položaj, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po privatnoj tužbi, a kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka progoni se po prijedlogu, osim ako je djelo iz stavka 1. ili 2. počinjeno iz mržnje, prema djetetu ili osobi s težim invaliditetom ili bliskoj osobi.

Nametljivo ponašanje

Članak 140.

(1) Tko ustrajno i kroz dulje vrijeme prati ili uhodi drugu osobu ili s njom nastoji uspostaviti ili uspostavlja neželjeni kontakt ili je na drugi način zastrašuje i time kod nje izazove tjeskobu ili strah za njezinu sigurnost ili sigurnost njoj bliskih osoba, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno u odnosu na sadašnjeg ili bivšeg bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog partnera ili neformalnog životnog partnera, osobu s kojom je počinitelj bio u intimnoj vezi ili prema djetetu, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka progoni se po prijedlogu, osim ako je počinjeno prema djetetu.

Teško sramoćenje

Članak 148.

(1) Tko pred drugim za nekoga iznese ili pronese činjeničnu tvrdnju koja može škoditi njegovoj časti ili ugledu, kaznit će se novčanom kaznom do sto osamdeset dnevnih iznosa.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini putem tiska, radija, televizije, računalnog sustava ili mreže, na javnom skupu ili na drugi način, zbog čega je ono postalo pristupačno većem broju osoba,

kaznit će se novčanom kaznom do tristo šezdeset dnevnih iznosa.

(3) Nema kaznenog djela teškog sramoćenja ako počinitelj dokaže istinitost činjenične tvrdnje koju je iznosio ili pronosio ili postojanje ozbiljnog razloga zbog kojeg je povjerovao u njezinu istinitost.

(4) Dokazivanje okolnosti iz stavka 3. ovog članka nije dopušteno ako se činjenične tvrdnje iz stavka 1. odnose na osobne ili obiteljske prilike.

(5) Prizna li počinitelj neistinitost svojih tvrdnji i opozove ih, sud ga može osloboditi kazne.

Isključenje protupravnosti za kaznena djela uvrede i teškog sramoćenja

Članak 148.a

Nema kaznenog djela iz članka 147. i 148. ovoga Zakona ako je počinitelj njihova obilježja ostvario u znanstvenom, stručnom, književnom, umjetničkom djelu ili javnoj informaciji, u obavljanju dužnosti propisane zakonom, političke ili druge javne ili društvene djelatnosti, u novinarskom poslu ili obrani nekog prava, a to je učinio u javnom interesu ili zbog drugih opravdanih razloga.

Spolni odnošaj bez pristanka

Članak 152.

(1) Tko s drugom osobom bez njezinog pristanka izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju ili navede drugu osobu da bez svog pristanka s trećom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju ili da bez svog pristanka nad samom sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Počinitelj koji je bio u otklonjivoj zabludi glede postojanja pristanka iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Pristanak iz stavka 1. ovoga članka postoji ako je osoba svojom voljom odlučila stupiti u spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju i bila je sposobna donijeti i izraziti takvu odluku. Smatra se da takvog pristanka nema osobito ako je spolni odnošaj ili s njime izjednačena spolna radnja izvršena uz uporabu prijetnje, prijevare, zlouporabom položaja prema osobi koja se prema počinitelju nalazi u odnosu zavisnosti, iskorištavanjem stanja osobe zbog kojeg ona nije bila sposobna izraziti svoje odbijanje, ili nad osobom kojoj je protupravno oduzeta sloboda.

Silovanje

Članak 153.

(1) Tko djelo iz članka 152. stavka 1. ovoga Zakona počini uporabom sile ili prijetnje da će izravno napasti na život ili tijelo silovane ili druge osobe,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Počinitelj koji je bio u otklonjivoj zabludi glede postojanja pristanka iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Teška kaznena djela protiv spolne slobode

Članak 154.

(1) Kaznom zatvora od jedne do deset godina kaznit će se tko djelo iz članka 152. stavka 1. ovoga Zakona počini:

1. prema bliskoj osobi,
2. prema žrtvi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, bolesti, ovisnosti, trudnoće, invaliditeta, teške tjelesne ili duševne smetnje,
3. na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način,
4. iz mržnje,
5. zajedno s jednim ili više počinitelja, pri čemu je prema istoj osobi izvršeno više spolnih odnošaja ili s njim izjednačenih spolnih radnji,
6. uz uporabu oružja ili opasnog oruđa,
7. na način da je silovana osoba teško tjelesno ozlijeđena ili je ostala trudna.

(2) Tko djelo iz članka 153. stavka 1. ovoga Zakona počini pod okolnostima iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 152. stavka 1. ili članka 153. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena smrt silovane osobe ili osobe nad kojom je izvršen spolni odnošaj bez pristanka, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

Bludne radnje

Članak 155.

(1) Tko pod uvjetima iz članka 152. ovoga Zakona kad nije počinjen ni pokušaj tog kaznenog djela, počini bludnu radnju,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko pod uvjetima iz članka 153. ili članka 154. ovoga Zakona kad nije počinjen ni pokušaj tih kaznenih djela, počini bludnu radnju,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Spolno uznemiravanje

Članak 156.

(1) Tko spolno uznemirava drugu osobu kojoj je nadređen ili koja se prema njemu nalazi u odnosu zavisnosti ili koja je posebno ranjiva zbog dobi, bolesti, invaliditeta, ovisnosti, trudnoće, teške tjelesne ili duševne smetnje,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobi, koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po prijedlogu.

Povreda djetetovih prava

Članak 177.

- (1) Roditelj, posvojitelj, skrbnik ili druga osoba koja grubo zanemaruje svoje dužnosti podizanja, odgoja i obrazovanja djeteta, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Tko zlostavi dijete ili ga prisili na pretjerani rad ili rad koji ne odgovara njegovoj životnoj dobi, na prosjačenje ili ga navodi na drugo ponašanje koje je štetno za njegov razvoj ili na drugi način grubo povrijedi djetetova prava, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Ako se zbog kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dijete odalo prosjačenju, prostituciji ili drugim oblicima društveno neprihvatljivog ponašanja, ili je prouzročena teška tjelesna ozljeda djeteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. i 2. ovoga članka prouzročena smrt djeteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

Nasilje u obitelji

Članak 179.a

Tko teško krši propise o zaštiti od nasilja u obitelji i time kod člana obitelji ili bliske osobe izazove strah za njezinu sigurnost ili sigurnost njoj bliskih osoba ili je dovede u ponižavajući položaj, a time nije počinjeno teže kazneno djelo, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Neizvršenje sudske odluke

Članak 311.

- (1) Službena ili odgovorna osoba koja ne izvrši pravomoćnu sudsku odluku koju je bila dužna izvršiti, a time ne čini neko drugo kazneno djelo za koje je propisana teža kazna, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.
- (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko krši sigurnosnu mjeru koja mu je određena pravomoćnom presudom.
- (3) Nema kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka ako je kršenje obveze iz stavka 2. dovelo do primjene članka 55. stavka 8. ili članka 58. stavka 5. ovoga Zakona.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s
prijedlogom propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Datum dokumenta	Listopad 2019.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Vrhovni sud Republike Hrvatske, Županijski sud u Zagrebu, Općinski kazneni sud u Zagrebu, Glavno državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo unutarnjih poslova; Inicijativa "Spasi me"; Ženska soba – Centar za seksualna prava, Centar za žene Adela, Ministarstvo pravosuđa
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da Na stranici https://savjetovanja.gov.hr/ od 13.09.2019. do 03.10.2019.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Fizičke osobe: Tomislav Pavošević, Tomislav Krtinić, Dorijan Jagačić Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova, Autonomna

	ženska kuća Zagreb, Nezavisni hrvatski sindikati, Pravobranitelj za djecu RH
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Vidjeti u tablicu analize primljenih komentara na portalu eSavjetovanja
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedeno savjetovanje nije iziskivalo dodatne financijske troškove

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Tomislav Pavošević	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	<p>Predlažem da se izmjena Kaznenog zakona iskoristi i za izmjenu Članka 8. tako da se doda Stavak 3.:</p> <p>(3) Za opravdanu sumnju i ocjenu da je kazneno djelo počinjeno odlučujuća je sama činjenica da je u nekom vremenskom razdoblju postojala okolnost iz Stavka 1. ovog članka, koja je mogla dovesti do nepripadne imovinske ili druge koristi.</p> <p>Obrazloženje: Radi pomoći Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske prilikom njegove ocjene je li kazneno djelo počinjeno, potrebno bi bilo preciznije postaviti kvalifikaciju da je kazneno djelo počinjeno i kada su elementi kaznenog djela postojali u nekom vremenskom razdoblju, iako su se okolnosti poslije možda promijenile. Tako bi se izbjegle situacije kao što bio slučaj u predmetu koji se vodio pod brojem: K-DO-338/ 2017-4, kada je Općinsko DORH u Osijeku odbacilo kaznenu prijavu za kaznena djela prijevare i lihvarskog ugovora uz obrazloženje da je jedan ugovor o doživotnom uzdržavanju (s elementima lihvarskog</p>	Nije prihvaćen	Nije predmet izmjena i dopuna.

			<p>ugovora) sporazumno raskinut i zamijenio ga je darovni ugovor za istu nekretninu i da je s drugim davateljem uzdržavanja potpisan drugi ugovor o doživotnom uzdržavanju na novčana sredstva, kao da su se događaji dogodili u jednom danu, a zapravo su bili vremenski odvojeni godinu i pol.</p> <p>U konkretnom je slučaju mjesec dana nakon iznenadne smrti njezinog sina jedinca sa staricom od 90 godina potpisan prvi ugovor o doživotnom uzdržavanju na trosoban stan u Osijeku u vrijednosti većoj od milijun kuna. Dvije godine kasnije smjestili su je u udomiteljsku obitelj, iako takva mogućnost nije bila predviđena Ugovorom o doživotnom uzdržavanju.</p> <p>Približno šest mjeseci kasnije sklopljen je dodatak ugovoru kojim je omogućen smještaj kod treće osobe, a s udomiteljicom je potpisan još jedan ugovor o doživotnom uzdržavanju, ali na novčana sredstva koja će poslije smrti primateljice uzdržavanja preostati na njezinom tekućem računu. Dakle, u isto su vrijeme postojala dva važeća ugovora za istu stvar, doživotno uzdržavanje jedne te iste osobe. Godinu dana kasnije, kada se u sve uključio Centar za socijalnu skrb u Osijeku, raskinut je prvi ugovor o doživotnom uzdržavanju na stan, a zamijenio ga je</p>	
--	--	--	---	--

			<p>darovni ugovor za istu nekretninu.</p> <p>Međutim, u Općinskom državnom odvjetništvu u Osijeku cijeli su slučaj opisali kao da se dogodio u istom danu, odnosno kao da je prvo raskinut prvi ugovor o doživotnom uzdržavanju na stan pa je nakon toga potpisan drugi na novčana sredstva i da je nakon toga potpisan darovni ugovor na stan.</p> <p>Da je primateljica uzdržavanja kojim slučajem umrla u razdoblju od godine i pol kada je bila smještena kod treće osobe protivno prvom ugovoru o doživotnom uzdržavanju i kada je za istu stvar postojao važeći i drugi ugovor o doživotnom uzdržavanju, davateljici uzdržavanja pripao bi u vlasništvo trosoban stan a da sama nije doprinosila uzdržavanju. U razdoblju od godine i pol postojala su obilježja kaznenih djela prijevare i lihvarskog ugovora, što možda zbog nepreciznosti odredbi u Članku 8. Kaznenog zakona u Općinskom državnom odvjetništvu u Osijeku nisu prepoznali kao počinjenje kaznenog djela.</p> <p>Nakon što je prošlo još godinu dana primateljica uzdržavanja je umrla, a sahranjena je u tajnosti, što nikako nije bila njezina želja jer je imala druge rodbine i puno prijatelja.</p>		
2	Pravobranitelj/ica	II.OCJENA	Iako pozdravlja	Nije prihvaćen	Ne prihvaća se. KZ/11

<p>za ravnopravnost spolova</p>	<p>STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI , Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom</p>	<p>postroženje zakonske politike kažnjavanja u vidu većih posebnih minimuma i maksimuma zatvorskih kazni, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova i dalje ukazuje na okolnost ekstenzivne primjene odredaba o sudskom ublažavanju kazne i blagu politiku sudskog kažnjavanja nasilja prema ženama.</p> <p>Pravobraniteljica primjećuje da predlagatelj nije intervenirao u definiciju bliskih osoba, a što je nužno u cilju dosljedne implementacije definicije nasilja u obitelji iz čl. 3.b. Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Naime, navedena konvencijska definicija pod nasiljem u obitelji smatra i nasilje između bivših ili sadašnjih partnera, neovisno o tome dijeli li počinitelj ili je dijelio isto prebivalište sa žrtvom. Međutim, prema važećem rješenju iz Kaznenog zakona, osobe u sadašnjoj ili bivšoj intimnoj vezi koja nema bitnih elemenata izvanbračne zajednice, odnosno osobe koje nemaju zajedničko dijete i ne žive u istom kućanstvu, zakonodavac ne smatra bliskim osobama, što ima važne posljedice u vidu izostanka teže kvalifikacije, a samim tim i sankcije, ali i u vidu načina progona. Primjerice, počinitelja koji je počinio kazneno djelo</p>	<p>u članku 87. stavku 9. navodi osobe koje se za potrebe KZ-a smatraju bliskim osobama. To su članovi obitelji (bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner, njihova zajednička djeca te djeca svakog od njih, srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnici po tazbini do zaključno drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik), ali i bivši bračni ili izvanbračni drug, bivši životni partner ili neformalni životni partner, osobe koje imaju zajedničko dijete i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu. Ovakvo je određenje u skladu sa definicijom obiteljskog nasilja u Istanbulske konvenciji (članak 41. stavak 3.) koja se odnosi na „nasilje intimnih partnera. I dalje, kada se govori o obiteljskom nasilju kao nasilju intimnih partnera ono se isključivo odnosi na nasilje između sadašnjih ili bivših bračnih drugova, kao i sadašnjih ili bivših izvanbračnih drugova odnosno životnih partnera ili neformalnih životnih partnera. Dakle, krug bliskih osoba prema Kaznenom zakonu činiti će odnos između bračnih i izvanbračnih i istospolnih partnera i to kako sadašnjih tako i bivših, a povrh toga i na</p>
---------------------------------	---	--	--

			<p>tjelesne ozljede iz čl. 117. Kaznenog zakona prema osobi s kojom je u intimnoj vezi, ali izvan kategorije bliskih osoba, progoni se za osnovni oblik i to po privatnoj tužbi. S tim u vezi, potrebno je ukazati na obvezu „ex officio“ progona kaznenih djela utvrđenih u skladu s člancima 35. (tjelesno nasilje), 36. (seksualno nasilje), 37. (prisilni brak), sakaćenje ženskih spolnih organa) i 39. (prisilni pobačaj i prisilna sterilizacija) Konvencije sadržanu u čl. 55. Konvencije. Slijedom navedenog, Pravobraniteljica predlaže da se razmotri proširenje definicije bliskih osoba iz čl. 87. Kaznenog zakona u smislu da se obuhvate i osobe u sadašnjoj ili bivšoj intimnoj vezi bez obzira da li imaju ili nemaju zajedničku djecu te neovisno o tome da li je počinitelj (ikada) dijelio ili dijeli isto prebivalište sa žrtvom. Pritom, Pravobraniteljica ukazuje da pojam „intimne veze“ Kazneni zakon već koristi kod kaznenog djela nametljivog ponašanja iz čl. 140., i to kao kvalifikatornog obilježja, pa je sasvim opravdano takvu zaštitu žrtava očekivati i kod nasilnih kaznenih djela.</p>		<p>odnose osoba koje iako nisu u navedenim kategorijama, imaju zajedničko dijete, te onih osoba koje žive u zajedničkom kućanstvu. Iz navedenog proizlazi da se radi o osobama koje su u nekom obliku (formalne ili neformalne) zajednice ili pak kod kojih takva zajednice ne postoji ili je prestala postojati, ali su zbog drugih okolnosti (kao što je zajedničko dijete, nerazriješeni imovinsko-pravni odnosi nakon razvoda braka ili raskida izvanbračne zajednice, činjenica suživota u istome stambenom objektu) neraskidivo povezani ili neovisno o svojoj slobodnoj volji upravljani jedno prema drugome. I osobe koje nemaju svojstvo bliske osobe u smislu članka 87. stavka 9. Kaznenog zakona, zaštićene su kroz niz kaznenih djela u katalogu kaznenih djela propisanih Kaznenim zakonom.</p>
3	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, PRIJEDLOG ZAKONA O	AŽKZ predlaže da se aktualne izmjene i dopune KZ prošire i na pitanje kaznenopravne politike u odnosu na djecu. Svoj prijedlog temelji na čl. 64. Ustava RH i praksi u radu sa	Nije prihvaćen	Ne prihvaća se. Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN br. 118/18) pooštrena je zakonska kaznenopravna politika kažnjavanja za sva kaznena djela iz Glave

		<p>IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA</p>	<p>ženama koje su kao djevojčice bile žrtve seksualnog zlostavljanja.</p> <p>1. U tom smislu predlaže preispitati propisane kazne zatvora iz glave - kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i to na način da se postrože zakonski propisani okviri kažnjavanja.</p> <p>2. Nadalje ,predlaže ozbiljno propitati pitanje zastare u odnosu na kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, s obzirom na razorne posljedice na život djece i njihovu kasniju sposobnost podnošenja kaznene prijave u zadanim zastarnim rokovima.</p> <p>Mirovanje tijekom zastare do nastupa punoljetnosti za kaznena djela iz čl. 154. st. 1.t.2., 158, 159. i čl. 166 . KZ , nije dovoljno dobro iz aspekta zaštite prava žrtava koje su nasilje pretrpjele kao djeca. Institut zastare naime postoji radi konačnosti i pravne sigurnosti, a temelji se na utvrđenju da primjena kaznene sankcije poslije duže vremena postaje nesvrshodnom.</p> <p>No kod žrtava seksualnog nasilja koji su nasilje pretpjeli kao djeca odgođena je sposobnost pokretanja postupka, s obzirom na niz posljedica koje trpe. S obzirom da su djeca prema Ustavu RH pod posebnom zaštitom države (čl. 64) potrebno je ojačati pravni okvir koji će zlostavljanoj</p>	<p>(XVII.) Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Dodatno, navedenim izmjenama i dopunama proširen je i katalog kaznenih djela za koja kazneni progon ne zastarijeva propisanih u članku 81. stavku 2. Kaznenog zakona, s teškim kaznenim djelom spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta iz članka 166. stavka 3. Kaznenog zakona. Sukladno ovoj izmjeni izvršena je izmjena i u članku 83. stavku 2. Kaznenog zakona koji propisuje nezastarijevanje izvršenja kazne.</p>
--	--	---	--	--

		<p>djeci omogućiti pokretanje kaznenog postupka u kasnijoj fazi života kada će za prijavu biti sposobni i pri tome ukloniti ograničavajući faktor zastarnog roka.</p> <p>U tom smislu AŽKZ predlaže promjenu čl. 81 st. 2, 82. st.3. i 83. st.2, KZ na način da se propiše da kazneni progon i izvršenje kazne ne zastarjevaju za kaznena djela 154. st.1.t.2. i st. 2. - teško kaznana djela protiv spolne slobode u odnosu na žrtve posebno ranjive zbog njezine dobi , 158 - spolna zloupotreba djeteta mlađeg od petnaest godina; čl. 159 - spolna zloupotreba djeteta starijeg od petnaest godina; čl. 166 - teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.</p> <p>Razlozi:</p> <p>Hrvatska je ratificirala Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i Konvenciju VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji pa su stoga Konvencije dio unutarnjeg pravnog poretka i izvor prava koji je po svojoj pravnoj snazi iznad zakona.</p> <p>Presuda Stubbings i drugi protiv Velike Britanije relevantna je za ovaj prijedlog budući je razmatrana u predmetu ženske osobe koja je kao dijete bila zlostavljana, a nije mogla prijaviti zlostavljanje zbog nastupa zastare. Zaštitu</p>	
--	--	--	--

			<p>je osoba pokušala ostvariti pred Ustavnim sudom i pred Europskim sudom, no nije je uspjela dobiti budući je potrebno izvršiti promjene pravnog okvira koji se tiču zastare u odnosu na seksualno zlostavljanje djece.</p> <p>Podnositeljica u predmetu Sttubings v. GB je žena koja je u djetinjstvu seksualno zlostavljana od svog usvojitelja i njegovog sina. Zbog toga je tijekom mladenaštva i kao odrasla žena trpila ozbiljne psihičke probleme. Nije mogla funkcionirati u vezama. Pokušala je suicid. Tek kao odrasla osoba , u tretmanu kod kod psihijatra, po prvi puta je shvatila da postoji veza između seksualnog zlostavljanja koje je pretrpila kao dijete i njezinih psihičkih problema koji je onesposobljavaju u normalnom življenju života . Podnijela je tužbu protiv počinitelja nasilja tražeći naknadu štete zbog zlostavljanja. Tužba joj je odbačena zbog proteka zastarnog roka. Druga tužiteljica (u istom predmetu) J.L. kao dijete je bila zlostavljana od svog oca. Kao žena patila je od depresije, nesаницe, naglih promjena raspoloženja, nije mogla ostvariti normalnu parntersku vezu. Kada je u jednom trenutku zatražila pomoć psihijatra zbog nemogućnosti uspostave balansa u svom životu , tijekom terapije je</p>	
--	--	--	--	--

			<p>shvatila da njezini problemi proizlaze iz činjenice da je kao dijete bila seksualno zlostavljana. Pokušala je samoubojstvo. Pokrenula je postuak radi naknade štete , a njezina tužba je odbačena zbog nastupa zastare.</p> <p>Treća tužiteljica (u istom predmetu) J.P. zlostavljana je u ranom djetinjstvu od učitelja u školi. Patila je od depresije i noćnih mora, osjećala se drugačijom jer nije mogla ostvariti partnersku vezu. Tek kada je kao tridesetogodišnjakinja teško podnjevši očevu smrt zatražila pomoć psihijatra, povratila je dio potisnutih sjećanja te je tijekom terapije shvatila da je uzrok njezinih problema seksualno zlostavljanje koje je proživjela kao dijete. Pokrenula je postuak radi naknade štete, a njezina tužba je odbačena zbog nastupa zastare.</p> <p>Svi tužitelji su tvrdili da im je povrijeđeno pravo na pristup sudu. Kod svih tužitelja zajedničko je bilo dugo razdoblje neshvaćanja da je njihovo ozbiljno narušeno zdravlje posljedica seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu.</p> <p>U okviru pozitivnih obveza Države koja proizlaze iz ratificiranih Konvencija ali i Ustava RH, zakonodavac bi trebao prepoznati važnost nezastarjevanja kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece.</p>	
--	--	--	--	--

			<p>Kazneni zakon međutim ne propisuje nezastarijevanje kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece, premda je notorno da se radi o izvanredno teškim kaznenim djelima koja ostavljaju trajne posljedice za žrtve. Početak tijeka zastare od nastupa punoljetnosti nije dovoljan u zaštiti osoba koje su pretrpjele seksualno zlostavljanje u djetinjstvu jer su posljedice traume često takve da onemogućuju žrtvu da u duljem razdoblju pokrene odgovarajući sudski postupak.</p> <p>Zlostavljanje u djetinjstvu dovodi do promjena na mozgu žrtava koje se prema „Kanadskoj studiji“ , Gallup, mogu prenositi na potomke. Naučnici su do rezultata došli pregledom moždanog tkiva 18 osoba koje su počinile samoubojstvo, a za koje je bilo poznato da su zlostavljanje u djetinjstvu. U genomu svih 18 žrtava samoubojstva došlo je do promjena u jednoj substanci koja utječe na produkciju proteina u živčanim stanicama. Do promjena ne dolazi u samim genima nego u dijelovima DNK koji reguliraju aktivnost gena. Istraživanje je dokazalo da je mozak u djetinjstvu dok se razvija vrlo osjetljiv, te da iskustva iz tog razdoblja mogu imati trajne posljedice na reakcije mozga. Stoga AŽKZ predlaže</p>	
--	--	--	---	--

			promjenu zakonskog okvira in favorem žrtava.		
4	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	<p>AŽKZ smatra da Republika Hrvatska de iure i de facto nije u cijelosti prepoznala strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja. Problem neprepoznavanja strukturalne naravi ovog oblika nasilja dovodi do daljnjih problema u inkriminacijama, pa i u dualitetu prekršajnog i kaznenog uređenja problematike nasilja jer zakonodavac ne razlikuje rodno uvjetovano nasilje od drugih oblika nasilja do kojih može doći u obitelji.</p> <p>Na različitim stručnim raspravama, u radnim skupinama, vrlo se često minorizira problematika rodno uvjetovanog nasilja, ignorira se i stavlja u opći kontekst nasilja unatoč postojanju niza međunarodnih dokumenata koji Državu obvezuju da osobitu pozornost usmjeri na rodno uvjetovano nasilje (razloge vidjeti u preambuli Istamulske konvencije). S obzirom da je rodno uvjetovano nasilje ono koje je usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nesrazmjerno pogađa ženu (čl. 3 t.d. Konvencije), mehanizmi Države trebaju biti efikasniji, a promicanje pune ravnopravnosti znatno snažnije izraženo i kroz pravni okvir i kroz dobre prakse.</p>	Nije prihvaćen	Ne prihvaća se. Kazneni zakon propisuje kazneno djelo nasilja u obitelji u članku 179.a, koje kazneno djelo je blanketne naravi, odnosno modaliteti počinjenja su navedeni u članku 10. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Dodatna zaštita bliskim osobama osigurana je kroz niz kaznenih djela kod kojih je učin prema bliskoj osobi kvalificirani oblik djela kažnjiv strožom kaznom (npr. tjelesna ozljeda, teška tjelesna ozljeda, osobito teška tjelesna ozljeda, prijetnja itd.). Kazneni zakon također poznaje definiciju zločina iz mržnje. Zločin iz mržnje je kazneno djelo počinjeno zbog, između ostalog, spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Počinjenje kaznenog djela iz mržnje predviđeno je kao kvalificirani oblik kod niza kaznenih djela (npr. teško ubojstvo, sakaćenje ženskih spolnih organa, tjelesna ozljeda, teška tjelesna ozljeda, osobito teška tjelesna ozljeda, prijetnja itd.). U slučajevima gdje Kaznenim zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje kroz kvalificirani oblik djela, počinjenje kaznenog djela iz mržnje uzet će

		<p>Vijeće Europe (u daljnjem tekstu : VE) je svrhu Konvencije definiralo nakon što je prethodno prepoznalo da je ostvarenje de iure i de facto ravnopravnosti žena i muškaraca ključan element u sprječavanju nasilja nad ženama, da je nasilje nad ženama rezultat povijesno nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca koji su doveli do dominacije nad ženama i do diskriminacije žena od strane muškaraca te do sprječavanja punog napretka žena. VE je prepoznalo strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja, te jednog od ključnih mehanizama kojim se žene prisilno stavlja u podređen položaj u odnosu na muškarce. VE je prepoznalo da su žene i djevojčice izložene većem riziku rodno utemeljenog nasilja nego muškarci, te da nasilje u obitelji nesrazmjerno pogađa žene.</p> <p>S obzirom da se svrha Konvencije i svrha Kaznenog zakona vezano uz problematiku nasilja podudaraju, AŽKZ kontinuirano ustraje u svom prijedlogu da se u čl. 87. KZ uvrste definicije iz čl. 3. t. a i d. Konvencije, te da se na adekvatan način ugrade u relevantna kaznena djela:</p> <p>a) nasilje nad ženama smatra se kršenjem ljudskih prava i oblikom</p>	<p>se kao otegotna okolnost prilikom izbora vrste i mjere kazne.</p>
--	--	--	--

			<p>diskriminacije žena i označava sva djela rodno utemeljenog nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu.</p> <p>b) rodno utemeljeno nasilje nad ženama označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nesrazmjerno pogađa ženu.</p>		
5	Nezavisni hrvatski sindikati	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA</p>	<p>Radnici na svojim radnim mjestima sve češće doživljavaju napade zbog posla koji obavljaju, a ponekad se dogode i napadi s tragičnim ishodom. I dok neki od napada imaju obilježja prekršajnih djela, većina napada su kaznena djela, koja nerijetko ostavljaju posljedice na zdravlje napadnutih radnika. Napadi na radnike izražavaju se kao verbalne prijetnje, pljačke, prepadi, oružani napadi, nanošenje tjelesnih ozljeda i slično. Kako bi se navedeni napadi sveli na što manju mjeru i time zaštitili radnici koji obavljaju svoj posao, dva su moguća i nužna pravca djelovanja. Jedan, onaj preventivni, odnosi se na jačanje mjera zaštite na radu te njihovo provođenje. U tom smislu skrećemo pozornost na nedavno donesenu Konvenciju br. 190 o suzbijanju nasilja i uznemiravanja u svijetu</p>	Nije prihvaćen	<p>Ne prihvaća se. Člankom 47. Kaznenog zakona propisano je odmjeravanje kazne. Pri izboru vrste i mjere kazne sud će ocijeniti sve okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža. Ovo je opća odredba Kaznenog zakona, koja se sukladno članku 6. istoga primjenjuje na sva kaznena djela propisana ovim Zakonom. Propisivanje kvalifikatornih okolnosti, ne može biti opći institut primjenjiv po gore opisanoj pravnoj osnovi na sva kaznena djela, već se kvalifikatorne okolnosti mogu vezati uz temeljni oblik počinjenja kaznenog djela, koje ga onda čine težim od temeljnog oblika počinjenja.</p>

			<p>rada Međunarodne organizacije rada, kojom se također naglašava važnost preventivnog provođenja mjera i politika na razini svakog poslodavca u cilju suzbijanja svih oblika nasilja i uznemiravanja. Drugi mogući pravac djelovanja je pooštavanje kažnjavanja počinitelja kaznenih djela na štetu osoba na radu ili u vezi s njihovim radom. Kazнено zakonodavstvo RH štiti određene kategorije osoba i određena zanimanja na način da propisuje posebne kvalificirane oblike kaznenih djela, ako su počinjena prema tim osobama, pa tako posebnu zaštitu imaju službene osobe, odgovorne osobe u obavljanju javnih ovlasti, novinari, odvjetnici, zdravstveni radnici. Sve navedeno ukazuje kako Kazneni zakon propisuje teže kazne za počinjenje određenih kaznenih djela prema uskom krugu osoba (službena osoba, odgovorna osoba u obavljanju javnih ovlasti), ako je kazнено djelo počinjeno zbog posla koji te osobe obavljaju, dok počinjenje kaznenih djela prema svim ostalim osobama zbog posla koji obavljaju podliježe redovnim kaznama. To znači da će počinjenje kaznenog djela prijetnje na radu ili u vezi s radom trgovca, vozača ili kontrolora karata u javnom ili međumjesnom prijevozu ili blagajnika u priređivaču igara na sreću, banci, pošti, Fini</p>	
--	--	--	--	--

			<p>komunalnog redara ili osobe koja obavlja poslove naplate parkiranja biti blaže sankcionirano nego ako je ono počinjeno prema službenoj osobi ili odgovornoj osobi u obavljanju javnih ovlasti u vezi s njihovim radom ili položajem. Isto će se dogoditi u slučaju da roditelj nekog učenika, primjerice, počinu kazneno djelo napada na nastavnika zbog posla koji obavlja u odnosu na napad na službenu osobu.</p> <p>Sve češći zahtjevi za posebnom zaštitom i drugih zanimanja ukazuju na potrebu predlaganja sveobuhvatnog rješenja u pogledu počinjenja bilo kojeg kaznenog djela protiv osoba na radu ili u vezi s radom. Prijedlozi da određene kategorije radnika koje su češće izložene raznim napadima u obavljanju svog posla budu dodatno „izdvojene“ u kaznenom zakonodavstvu kroz propisivanje kvalificiranih oblika kaznenih djela čini se neodrživim, jer je nemoguće pobrojati sva zanimanja ili poslove prema kojima se takvi napadi mogu dogoditi i izvjesno je da bi u takvom nabrojanju došlo do izostavljanja. Drugi pristup bi bio da se pokušaju izdvojiti određena kaznena djela koja se najčešće počinu prema osobama na radu ili u vezi s njihovim radom te da se u njih ugrade kvalificirani oblici. Međutim, i ovaj pristup ima nedostatak u tome</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>što je nemoguće znati u kojim bi sve kaznenim djelima trebalo propisati takve kvalificirane oblike, jer je nemoguće znati koja bi sve kaznena djela mogla biti počinjena prema osobama na radu ili u vezi s njihovim radom. Dakle, i jedan i drugi pristup bi u svom konačnom ishodu mogli biti selektivni, što je svakako nužno izbjeći. Kada se, zbog posla koji obavlja, dogodi napad na osobu na radu nužno je osigurati primjereno kažnjavanje počinitelja kako bi se primjerenom visinom kazne počinitelja odvratilo od budućih kaznenih djela te istovremeno djelovalo na javnost u cilju odvraćanja ostalih od činjenja kaznenih djela (specijalna i generalna prevencija). Također, nužno je propisati progon počinitelja tih kaznenih djela po službenoj dužnosti, kako žrtva kaznenog djela ne bi ostala prepuštena sama sebi te kako bi društvo pokazalo brigu za svakog svog pojedinca koji je stradao samo zbog činjenice da je obavljao svoj posao. Zbog toga kao moguće rješenje navedene situacije predlažemo da se razmotri mogućnost ugradnje opće odredbe u Kazneni zakon kojom bi bilo propisano kako počinjenje bilo kojeg kaznenog djela prema osobi na radu zbog posla ili u vezi posla koji ona obavlja predstavlja njegov kvalificirani oblik koji će biti teže</p>	
--	--	--	--	--

			sankcioniran i koji će biti gonjen po službenoj dužnosti. Takvim uređenjem bila bi obuhvaćena sva zanimanja i poslovi, ne bi bilo potrebe za povremenim „ubacivanjem“ u zakon određenih zanimanja, što se do sada činilo, a što je imalo za posljedicu selektivni pristup u kojem su određeni poslovi i njihovi izvršitelji imali veću zaštitu od ostalih.		
6	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Ured pravobraniteljice za djecu se od 2006. godine snažno zalaže za unapređenje sustava zaštite djece od seksualnog zlostavljanja tražeći između ostaloga i stvaranje normativne podloge za odgovarajuće procesuiranje, sankcioniranje i nadziranje počinitelja seksualnog nasilja nad djecom. U tom pravcu u nekoliko navrata inicirali smo izmjene zakonodavstva, uključujući i kaznenog zakonodavstva, kako bi se osigurao kvalitetniji sustav zaštite djece od seksualnog nasilja koji, kako praksa dokazuje u brojnim primjerima, pokazuje brojne slabosti o čemu, iz godine u godinu, obavještavamo Hrvatski sabor prilikom podnošenja godišnjih izvješća o radu. Seksualno zlostavljanje i seksualno iskorištavanje djece, uključujući dječju pornografiju, predstavljaju teška kršenja temeljnih prava, posebno prava djece na zaštitu i brigu za njihovu	Nije prihvaćen	Ne prihvaća se. Vezano uz dopunu članka 55. KZ/11 (rad za opće dobro) kroz propisivanje formalne prepreke njegova izricanja osobama osuđenim za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta iz Glave sedamnaest (XVII) Kaznenog zakona, ukazujemo kako su Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 101/17) ograničene pretpostavke za izricanje rada za opće dobro iz članka 55. Kaznenog zakona i to na način da se rad za opće dobro može izreći kao modifikacija za izrečenu novčanu kaznu u iznosu manjem od tristo šezdeset dnevnih dohodaka te za izrečenu kaznu zatvora u trajanju manjem od jedne godine. Daljnje ograničenje propisano je u stavku 2. predmetnog članka kroz onemogućavanje izricanja rada za opće dobro već osuđenim

		<p>dobrobit, te zahtijevaju cjelovit pristup, uključujući progon počinitelja, zaštitu djece žrtava i sprečavanja takvih pojava. To podrazumijeva i odgovornost društva da na odgovarajući način osudi, spriječi i onemogući takva djela. Nažalost, svjedoci smo sudske prakse da se za počinjenje spolnih delikata na štetu djece izriču vrlo blage kazne, kao i da se izrečene kazne zatvora zamjenjuju radom za opće dobro ili uvjetnom kaznom. Sudska praksa pokazuje kako se vrlo rijetko izriču sigurnosne mjere zabrane obavljanje određene dužnosti ili djelatnosti u kojima se dolazi u redoviti kontakt s djecom te zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora. Stoga smatramo da su ove izmjene Kaznenog zakona prilika da se unaprijedi kazneno zakonodavstvo te predložimo da se uz najavljene izmjene pristupi i izmjeni članka 55., čl. 71. i čl. 76. Kaznenog zakona. Nedavnim izmjenama Kaznenog zakona (NN 118/18) koje su stupile na snagu 4. siječnja 2019. pooštren je zakonski minimum, ali i zakonski maksimum kažnjavanja u odnosu na kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta propisana u Glavi XVII. Kaznenog zakona, no i dalje je za neka od tih kaznenih djela moguće</p>	<p>osoba na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci. Propisivanje daljnjih zakonskih ograničenja u izricanju rada za opće dobro u odnosu na pojedina kaznena djela ili grupe kaznenih djela ne ukazuje se opravdanim jer se na taj način suzuje prostor individualizacije sankcioniranja prema konkretnim okolnostima i težini počinjenog kaznenog djela, a upravo ta mogućnost individualizacije kazne je nužna za ostvarenje ciljeva kažnjavanja i nalazi se u samim temeljima modernog funkcioniranja kaznenog pravosuđa. U odnosu na obligatorno izricanje sigurnosne mjere zabrane obavljanja dužnosti ili djelatnosti iz članka 71. Kaznenog zakona, ukazujemo kako se prije svega ova mjera može izreći samo ako na strani počinitelja postoji opasnost da će zlouporabom dužnosti ili djelatnosti ponovno počinuti kazneno djelo, kao i onda kada postoji opasnost od ponovnog počinjenja kaznenog djela, a radi se o počinitelju nekog od kaznenih djela iz članka 71. stavka 3. Kaznenog zakona, koje nije počinjeno u obavljanju dužnosti ili djelatnosti, ali koji dolazi u redoviti kontakt s djecom. Predmetna opasnost koju procjenjuje sud, mora postojati ne u trenutku počinjenja</p>
--	--	---	---

		<p>izreći kaznu zatvora u trajanju do jedne godine (Upoznavanje djece s pornografijom, Mamljenje djece za zadovoljenje spolnih potreba; Počinjenje spolnog delikta u prisutnosti djeteta mlađeg od 15 godina; Zadovoljenje pohote pred djetetom mlađim od 15) te sukladno tome izrečenu kaznu zamijeniti radom za opće dobro.</p> <p>Iz izvješća o radu Državnog odvjetništva za 2018. godinu proizlazi da je za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta 2018. u 12,5 % slučajeva kod osuđujućih presuda izrečen rad za opće dobro čime se zasigurno ne izražava društvena osuda zbog počinjenja kaznenog djela, niti jača svijest o pogibeljnosti činjenja kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja. Presudama kojima se počinjenje spolnog delikta na štetu djeteta kažnjava radom za opće dobro ne utječe se na počinitelja, ali i na sve druge da ne čine kaznena djela niti se jača povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, a najgore od svega je što se djeci šalje poruka da odraslima nije doista stalo da ih se zaštiti od ovakve vrste nasilja. Stoga predlažemo da se u čl. 55. propiše kako se rad za opće dobro ne može izreći za počinjenje kaznenog djela iz Glave XVII. Kaznenog zakona. S obzirom na to da je uočeno kako se vrlo</p>	<p>kaznenog djela, već u trenutku izricanja sigurnosne mjere. Upravo ta opasnost razlikuju sigurnosnu mjeru od kazne, koja mora biti utemeljena na krivnji i koja mora postojati u trenutku počinjenja kaznenog djela. Kada sud utvrdi postojanje takve opasnosti, dužan je prema članku 71. Kaznenog zakona izreći sigurnosnu mjeru, a što je i razvidno iz stipulacije: "sud će izreći". Ovako propisana sigurnosna mjera u skladu je s načelom razmjernosti iz članka 16. stavka 2. Ustava, a koje svoju razradu nalazi u članku 67. Kaznenog zakona, propisujući kako svaka sigurnosne mjere mora biti u razmjeru s težinom počinjenog kaznenog djela i kaznenih djela koje se mogu očekivati, kao i stupnju počiniteljeve opasnosti.</p> <p>U odnosu na zaštitni nadzor po punom izvršenju iz članka 76. Kaznenog zakona, ukazujemo kako je Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN br. 118/18) u predmetnom članku u odnosu na spolne delikte iz Glave XVI. Kaznenog zakona (kaznena djela protiv spolne slobode) ili XVII. Kaznenog zakona (kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta) propisano izricanje sigurnosne mjere</p>
--	--	---	--

		<p>rijetko izriču sigurnosne mjere zabrane obavljanje određene dužnosti ili djelatnosti u kojima se dolazi u redoviti kontakt s djecom (čl. 71. st. 3. KZ) što potvrđuju i podaci Državnog odvjetništva za 2018., prema kojima je od 88 osuđujuće presude za počinjeni spolni delikt na štetu djeteta izrečena samo 1 mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, iako se ona može izreći i kad djelo nije počinjeno u obavljanju dužnosti i djelatnosti, predlažemo da se u čl. 71. KZ propiše obveza izricanja ove mjera prilikom izricanje presude. Samo na taj način spriječit će se da osuđeni počinitelji spolnog nasilja nad djetetom dolaze u redoviti kontakt s djecom u okviru sustava odgoja i obrazovanja, sporta, zdravstva, socijalne skrbi i sl. te ih time izlažu riziku da postanu žrtve seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja, a što je imperativ koji postavlja Konvencija VE o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja. Također predlažemo i izmjenu čl.76. KZ kako bi se omogućilo izricanje zaštitnog nadzora neovisno o visini izrečene kazne te njegovo automatsko provođenje po puštanju iz zatvora počinitelja kaznenog djela iz Glave XVII. Kaznenog zakona, osim ako sud izričito uz presudu navede da zaštitni nadzor nije potreban.</p>	<p>zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora neovisno o visini izrečene kazne, uz zadržavanje njenog provođenja samo nad osobama koje nisu bile puštene na uvjetni otpust, s obzirom da je kod njih prognoza oko uključivanja u normalan život nepovoljnija. Stavkom 2. ovoga članka produljeno je vrijeme provjeravanja na tri godine, osim za kaznena djela iz Glave XVI. (kaznena djela protiv spolne slobode) ili XVII. (kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta) Kaznenog zakona kada vrijeme provjeravanja traje pet godina.</p> <p>U odnosu na predloženu dopunu članaka 177. Kaznenog zakona (povreda djetetovih prava), skrećemo pažnju kako je temeljni oblik ovog kaznenog djela grubo zanemarivanje dužnosti podizanja, odgoja i obrazovanja djeteta, a koje može počinuti roditelj, posvojitelj, skrbnik, ali i druga osoba koja grubo zanemaruje citirane dužnosti. Obiteljski zakon (NN 103/15, dalje u tekstu: OZ/15) u članku 92. stavku 1. kao jedno od temeljnih sadržaja iz roditeljske skrbi, propisuje pravo djeteta na zdravlje, razvoj, njegu i zaštitu, a koje pravo je razrađeno člankom 93. OZ/15. S tim u svezi, roditelji su dužni i odgovorni skrbiti</p>
--	--	---	---

			<p>Osim izmjena u pogledu zaštite djece od seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja koristimo priliku da predložimo i izmjene Kaznenog zakona u čl. 177.</p> <p>Povreda djetetovih prava, na način da se uz grubo zanemarivanje dužnosti podizanja, odgoja i obrazovanja djeteta inkriminira i grubo zanemarivanje brige o zdravlju djeteta. Naime prema čl. 93. Obiteljskog zakona (NN 103/15) roditelji su dužni i odgovorni skrbiti se o zdravlju djeteta te mu omogućiti korištenje mjera za očuvanje te unaprjeđenje zdravlja i ozdravljenje u slučaju bolesti, sukladno propisima kojima se uređuje zdravstvo i zahtjevima medicinske znanosti. Nažalost, u praksi se sve češće događa da roditelji odbijaju preventivne i dijagnostičke postupke te liječenje djeteta koje liječnici smatraju nužno potrebnim, čime je dovedeno u pitanje ostvarivanje zdravstvenih prava djeteta u njegovom najboljem interesu sukladno čl. 24. i čl. 3. Konvencije o pravima djeteta UN-a. Kako u takvim slučajevima nerijetko druge metode uvjeravanja i prisile roditelja ne daju rezultate, prijetnja kaznenim progonom ponekad predstavlja jedini put da se osigura pravo djeteta na zdravstvenu uslugu koja mu je potrebna kako bi</p>		<p>se o zdravlju djeteta te mu omogućiti korištenje mjera za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja i ozdravljenja u slučaju bolesti, sukladno propisima kojima se uređuje zdravstvo i zahtjevima medicinske znanosti. Kako je grubo zanemarivanje dužnosti podizanja djeteta, već jedan od modaliteta počinjenja ovog kaznenog djela, uz ogradu kako se normativni element grubog zanemarivanja, utvrđuje u svakom pojedinom slučaju posebno, mišljenja smo kako je nesvrshodno u biće ovog kaznenog djela uvoditi element grubog zanemarivanja zdravlja djeteta, budući da je isti već obuhvaćen inkriminacijom iz članka 177. stavka 1. Kaznenog zakona.</p>
--	--	--	---	--	---

			<p>se djetetu pružilo pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja. Međutim, u praksi se događa da se kazneni postupci ne pokreću zbog dosljednog tumačenja odredbe čl. 177. u kojem se izričito ne navodi zanemarivanje brige o zdravlju djeteta kao povreda djetetovih prava. Stoga predlažemo da se u tom pravcu izmijeni ova odredba kako bi se nedoumice u tumačenju propisa izbjegle.</p>		
7	Pravobranitelj za djecu RH	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 2.</p>	<p>Uz čl. 2. Prijedloga (čl. 71 KZ) staviti ovaj tekst: S obzirom na to da je uočeno kako se vrlo rijetko izriču sigurnosne mjere zabrane obavljanje određene dužnosti ili djelatnosti u kojima se dolazi u redoviti kontakt s djecom (čl. 71. st. 3. KZ) što potvrđuju i podaci Državnog odvjetništva za 2018., prema kojima je od 88 osuđujuće presude za počinjeni spolni delikt na štetu djeteta izrečena samo 1 mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, iako se ona može izreći i kad djelo nije počinjeno u obavljanju dužnosti i djelatnosti, predlažemo da se u čl. 71. KZ propiše obveza izricanja ove mjera prilikom izricanje presude. Samo na taj način spriječit će se da osuđeni počinitelji spolnog nasilja nad djetetom dolaze u redoviti kontakt s djecom u okviru sustava odgoja i obrazovanja, sporta, zdravstva, socijalne skrbi i sl. te ih time izlažu riziku da postanu žrtve</p>	Nije prihvaćen	<p>Ne prihvaća se. Mutatis mutandis vrijedi rečeno uz komentar 6., u dijelu koji se odnosi na obligatorno izricanje sigurnosne mjere zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti iz članka 71. Kaznenog zakona.</p>

			seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja, a što je imperativ koji postavlja Konvencija VE o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja.		
8	Tomislav Krtinić	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 3.	<p>Pohvalno je što se (konačno) ovim Nacrtom (poglavito člancima 3. i 18.) usvojilo opće mišljenje o potrebi veće kaznenopravne zaštite državnih i lokalnih službenika i namještenika te djelatnika javnih službi i djelatnosti.</p> <p>Slobodan sam podsjetiti što sam predlagao 2018. godine za posljednje javne rasprave na ovu temu, a Radna skupina je to uporno odbijala:</p> <p>"Potrebno je objekt zaštite proširiti i na sve ostaje djelatnike javnih službi i djelatnosti kad obavljaju takvu djelatnost ili u vezi njihovog obavljanja takve djelatnosti. Također, umjesto naziva kaznenog djela "Prisila prema ..." svrhovitije je i životno realnije koristiti naziv "Napad na ..." te ga nomotehnički urediti na način sličan kao što je uređen članak 315. postojećeg Kaznenog zakona. Naime, pored zdravstvenih radnika počesto su napadnuti i djelatnici drugih javnih službi koji trenutno ili uglavnom nisu posebno šticeeni, kao što su djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova i visokoškolskih ustanova, vatrogasne zajednice, djelatnici javnog prijevoza, djelatnici javnih komunalnih službi i dr.</p>	Nije prihvaćen	Ne prihvaća se. Napominjemo kako se članak 315. stavak 1. KZ-a (Napad na službenu osobu) odnosi samo na određene (ne i sve) kategorije službenih osoba koje su prepoznate kao posebno izložene osobe. Upravo zbog prepoznate izloženosti taksativno navedenih službenih osoba iz članka 315. stavka 1. Kaznenog zakona (vojne osobe, policijski službenici, ovlaštene službene osobe Vojne policije i službene osobe kojima je povjereno čuvanje osoba kojima je na temelju zakona oduzeta sloboda) uvjetovane poslom koji obavljaju osigurana im je kaznenopravna zaštita od bilo koje osobe koja ih napadne pri obavljanju opisanih poslova, bez da se ide za tim kako bi se napadom spriječilo obavljanje službene radnje.

			<p>Vežano uz predloženu izmjenu pojma "Prisla prema ..." u "Napad na ..." valja imati u vidu da su u stvarnosti češći oblici napada na te kategorije osobe, nago prisila u smislu sprječavanja obavljanja njihove službe. Time bi se ujedno izbjegle i dvojbe u rubnim slučajevima."</p>		
9	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 12.	<p>Aktualne izmene i dopune KZ nisu obuhvatile čl.156. KZ - spolno uznemiravanje, stoga AŽKZ predlaže da se promjenama obuhvati i ovo kazneno djelo. AŽKZ je u sudjelovanjem u e-savjetovanju vežano uz prijedlog izmjena ZZNO predložila da spolno uznemiravanje ne bude predmetom razmatranja u prekršajnim nego u kaznenim postupcima, budući dovodi do nepotrebnog dualiteta i daljnjih problema razgraničenju u primjeni zakona i pravila ne bis in idem.</p> <p>Čl. 40. Istambulske konvencije nalaže obvezu Državi da poduzme mjere kojima će osigurati da svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili tjelesnog ponašanja seksualne naravi s ciljem ili učinkom povrede dostojanstva neke osobe, osobito ako stvara zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo ozračje, bude predmet kaznenih ili drugih pravnih sankcija.</p> <p>Spolno uznemiravanje na</p>	Nije prihvaćen	<p>Ne prihvaća se. Kazneno djelo iz članka 156. KZ/11 javlja se samo ako je spolno uznemiravanje ponovljeno (proizlazi iz uporabe trajnog glagola „uznemirava“), a upravo radi razgraničenja od prekršaja. Ovako propisana odredba u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji prema kojem je spolno uznemiravanje prekršaj ne predstavlja preklapanje s kaznenim djelom spolnog uznemiravanja iz članka 156. KZ/11, koje za ostvarenje bića djela zahtjeva ponavljanje protupravnog i skrivljenog postupanja počinitelja. Slijedom navedenog, nema niti povrede nacionalnog ne bis in idem iz članka 4. Protokola 7. uz Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Uz navedeno, skrećemo pažnju kako Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u svom pojašnjavajućem Izvješću u odnosu na članak 40. kojim se od</p>

			<p>koje se primjenjuje ZZNO i čl. 156.. KZ predstavlja protupravna djela koja nesrazmjerno pogađaju žene, stoga AŽKZ smatra da promjene zakonskog okvira, nedugo nakon ratifikacije Konvencije, trebaju dovesti do željenih promjena u vidu snažnijeg i jasnijeg odgovora države na rodno uvjetovano nasilje. Stoga, AŽKZ predlaže da se u čl. 156. uskladi sa Istantbulskom konvencijom te da da čl. 40 Istantbulške konvencije bude ugrađen kao osnovni oblik djela, a da sadašnji čl. 1. postane kvalifikatorno oblik djela, time da su dodane i riječi : prema bliskoj osobi i ako je djelo počinjeno iz mržnje. Predloženi tekst izmjene i dopune glasi:</p> <p>1. Tko spolno uznemirava drugu osobu kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine</p> <p>2. Tko spolno uznemirava drugu osobu kojoj je nadređen ili koja se prema njemu nalazi u odnosu zavisnosti ili koja je posebno ranjiva zbog teške bolesti, invaliditeta, ovisnosti, trudnoće, teške tjelesne ili duševne smetnje, ili prema bliskoj osobi ili je djelo počinjeno iz mržnje kaznit će se kaznom tavora od jedne do pet godina</p> <p>3. Kazneno djelo iz st 1. progoni se po prijedlogu.</p>		<p>država Stranaka zahtjeva da sankcioniraju seksualno uznemiravanje eksplicite navodi: „Ovaj članak utvrđuje načelo da je seksualno uznemiravanje predmet kaznenih ili drugih pravnih sankcija, što znači da su priređivači Nacrta odlučili ostaviti mogućnost Strankama da same odaberu vrstu posljedice s kojim će se počinitelj suočiti nakon počinjenja ovog specifičnog prijestupa“. Radi razgraničenja od prekršaja uz kontinuitet, propisano je da se kazneno djelo javlja samo ako je počinjeno zlouporabom odnosa nadređenosti bilo na poslu ili u provođenju odgojno-obrazovne ili sportske djelatnosti ili drugdje, odnosno odnosa zavisnosti zbog primjerice:imovinskog, zdravstvenog, obiteljskog ili drugog stanja ili je ponovljeno spolno uznemiravanje počinjeno prema vulnerabilnim osobama iz članka 156. stavka 1. Kaznenog zakona.</p>
10	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG	S obzirom da je temeljni element kaznenog djela silovanja nedobrovoljnost (ECHR: M.C. v Bugarska; čl. 36	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Ističemo da će se predmetno razmotriti u okviru rada Radne skupine između dva

		<p>ZAKONA, Članak 12.</p>	<p>Konvencije VE o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i drugog nasilja u obitelji) pozitivno je obuhvaćanje svih oblika silovanja u jedno kazneno djelo i tu promjenu AŽKZ podržava .</p> <p>No, AŽKZ predlaže da propisana kazna za osnovni oblik djela bude od tri do osam godina imajući u vidu teške pojavne oblike ovog kaznenog djela koji upućuju na potrebu propisivanja strožjeg kažnjavanja, osobito kada se ima u vidu osobito blaga kaznenopravna praksa kroz izricanje kazni koje se kreću oko zakonskog minimuma. Podizanje zakonskog minimuma sa 6 mjeseci na 1 godinu za osnovni oblik djela nije dovoljno budući je politika izricanja zakonskih minimuma i ublažavanja kazni u praksi snažno prisutna. Sukladno članku 49. KZ ako je za neko kazneno djelo propisana minimalna kazna zatvora od 1. g. ona se može ublažiti do šest mjeseci, a ako je propisan minimum od tri godine, kazna se može ublažiti do jedne godine.</p> <p>Imajući u vidu potrebu snaženja odgovora države na rodno uvjetovano nasilje i iskazanu političku volju da se upravo ovim izmjenama pridonese boljoj zaštiti žrtava i oštrijem progonu počinitelja budući se na taj način suzbijaju svi oblici diskriminacije žena</p>	<p>čitanja zakonskog teksta.</p>
--	--	-------------------------------	---	----------------------------------

			i promiče puna ravnopravnost žena i muškaraca, kaznu je potrebno propisati u trajanju od tri do osam godina.		
11	Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 13.	U odnosu na čl.13.st.3. Nacrta prijedloga, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova predlaže da se, radi nomotehničke dosljednosti, zadnja riječ u rečenici („dva“) izrazi brojčano („2“).	Prihvaćen	Prihvaća se.
12	Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 14.	U odnosu na čl. 14. Nacrta prijedloga kojim se mijenjaju odredbe vezane uz kazneno djelo bludnih radnji iz čl.155., Pravobraniteljica ukazuje na okolnost da je kazna zatvora za kazneno djelo bludnih radnji u vezi s kaznenim djelom silovanja iz čl. 153.st.3. pogrešno dvostruko normirana i u st. 1. (do dvije godine) i u st.2. (do tri godine), pa je potrebno ispustiti normiranje u jednom od stavaka, dok je propušteno normiranje sankcije za bludnu radnju u odnosu na čl.153.st.4.	Prihvaćen	Prihvaća se.
13	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 15.	Uz čl. 15 prijedloga (čl. 156 KZ) staviti ovaj tekst: Predlažemo da se u čl. 156. KZ Spolno uznemiravanje propiše da se u slučaju spolnog uznemiravanja djeteta kazneni progon provodi po službenoj dužnosti. Spolna ponašanja koja dijete dovode u neugodan i ponižavajući položaj poput neprimjerene seksualne primjedbe i prijedloga, neprikladne pažnje, širenje seksualnih glasina, pokazivanje	Prihvaćen	Prihvaća se.

			<p>uvredljivog vizualnog materijala, neželjeni fizički kontakt i sl., počinjena od strane osobe u odnosu prema kojoj se dijete nalazi u odnosu zavisnosti zbog imovinskog, obiteljskog, društvenog, zdravstvenog ili nekog drugog stanja ili su počinjena zloupotrebom odnosa u provođenju odgojno-obrazovne, sportske, umjetničke ili neke druge djelatnosti, a koje ne spadaju u obilježja drugih kaznenih djela opisana u Glavi XVII. Kaznenog zakona, trebaju se progoniti po službenoj dužnosti.</p>		
14	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 16.	<p>AŽKZ predlaže da se rodno uvetovani oblici nasilja u obitelji ne procesuiraju u ZZNO nego u kaznenom zakonu. U tom smislu je iznjela svoje prijedloge u e-savjetovanju vezano uz izmjene i dopune ZZNO: AŽKZ smatra da fizičko nasilje koje je rodno uvjetovano mora biti sankcionirano primjenom Kaznenog zakona, a ne primjenom Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: ZZNO) iz više važnih razloga:</p> <p>1. Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: Istambulska konvencija/Konvencija) člankom 35. nalaže poduzimanje potrebnih zakonodavnih mjera kako bi se osiguralo inkriminiranje namjernog počinjenja djela tjelesnog nasilja nad drugom</p>	Nije prihvaćen	<p>Ne prihvaća se. Temeljna odredba Kaznenog zakona propisana člankom 1. propisuje kako se kaznena djela i kaznenopravne sankcije mogu propisati samo za ona ponašanja kojima se povređuju ili ugrožavaju osobne slobode i prava čovjeka koja su zaštićena Ustavom Republike Hrvatske i međunarodnim pravom, a čija se zaštita ne bi mogla ostvariti bez kaznenopravne prisile. Iz navedene odredbe jasno proizlazi funkcija kaznenog prava, koja se kroz propisivanje kaznenih djela i kaznenopravnih sankcija, očituje u ograničenju kaznenopravne prisile samo za one oblike protupravnih i skrivljenih postupanja kojima se povređuju ili ugrožavaju osobne</p>

		<p>osobom. Kada govori o potrebi osiguravanja inkriminacije citirana Konvencija govori o kaznenom, a ne prekršajnom zakonodavstvu budući je svrha Konvencije zaštititi žene od svih oblika nasilja, te spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, stoga bi nadležnost kaznenog zakonodavstva proizlazila i iz čl. 55. Konvencije.</p> <p>Daljnja svrha je pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicanje pune ravnopravnosti žena i muškaraca.</p> <p>Vijeće Europe (u daljnjem tekstu : VE) je gore citiranu svrhu Konvencije definiralo nakon što je prethodno prepoznalo da je ostvarenje de iure i de facto ravnopravnosti žena i muškaraca ključan element u sprječavanju nasilja nad ženama, da je nasilje nad ženama rezultat povijesno nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca koji su doveli do dominacije nad ženama i do diskriminacije žena od strane muškaraca te do sprječavanja punog napretka žena. VE je prepoznalo strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja, te jednog od ključnih mehanizama kojim se žene prisilno stavlja u podređen položaj u odnosu na muškarce. VE je prepoznalo da su žene</p>	<p>slobode i prva čovjeka te druga prava, koja se bez kaznenopravne prisile ne bi mogla zaštititi. U kontekstu tjelesnog kažnjavanja, ističemo kako se Prijedlogom zakona o izmjenama Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji mijenja definicija nasilja u obitelji iz članka 10. točke 1. i to način da se među ostalim, kao jedan od pojavnih oblika nasilja u obitelji predlaže primjena fizičke sile koja je takve naravi da njenim djelovanjem nije ostvareno biće kaznenog djela tjelesne ozljede iz članka 117. KZ/11. Predlagatelj je mišljenja kako će ovakav prijedlog doprinijeti jasnoći zakonskog teksta te lakšem razumijevanju i procijeni pravne kvalifikacije protupravnog postupanja kao prekršaja od kaznenog djela tjelesne ozljede iz članka 117. KZ/11, čija se radnja sastoji u tjelesnom ozljeđivanju odnosno narušavanju zdravlja žrtve odnosno oštećenika. Počinjenje kaznenog djela tjelesne ozljede prema bliskoj osobi rezultirat će kaznenim progonom ex offio.</p>
--	--	--	--

			<p>nasilja u obitelji" koje zbog svoje neodređenosti rezultira neujednačenom sudskom praksom i dovodi u pitanje načelo zakonitosti. Imajući paralelno u vidu i predloženo novo rješenje u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji prema kojem se prekršajem smatra primjena fizičke sile uslijed koje nije nastupila tjelesna ozljeda, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova smatra da predviđene izmjene prema sadašnjoj formulaciji i dalje ne nude jasne kriterije policiji, državnom odvjetništvu i sudovima za distinkciju prekršaja i kaznenog djela u kontekstu nasilja u obitelji.</p>		<p>ZZNO/17, prema kojem je nasilje u obitelji primjena fizičke sile uslijed koje nije nastupila tjelesna ozljeda, posredno će se reflektirati i na samo kazneno djelo nasilja u obitelji iz članka 179. a Kaznenog zakona budući da je isto blanketna dispozicija, koje u svom zakonskom opisu upućuje na teško kršenje propisa o zaštiti od nasilja u obitelji.</p>
16	Tomislav Krtinić	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 18.</p>	<p>Uvrštenje članka 315.b omogućuje veću kaznenopravnu zaštitu pojedinih (koji nisu obuhvaćeni odredbama članaka 314., 315. i 315.a Kaznenog zakona) državnih i lokalnih službenika i namještenika, odnosno djelatnika javnih službi i djelatnosti. Međutim, radi cjelovite zaštite tih kategorija osoba neophodno je u Zakon uvrstiti i kazneno djelo napada na osobe iz članka 315.a te (predloženog) članka 315.b Kaznenog zakona. Naime, kaznena djela prisile prema tim osobama u trenutnim i predloženim zakonskim rješenjima obuhvaćaju samo situacije prisile "u obavljanju" njihovih poslova, ali ne i situacije</p>	Nije prihvaćen	<p>Ne prihvaća se. Mutatis mutandis vrijedi očitovanje uz komentar 8.</p>

			<p>izvan tih slučajeva do kojih može doći, odnosno do kojih i dolazi.</p> <p>Dakle, bilo bi potrebno primijeniti zakonsko rješenje istovjetno onom koje je primijenjeno u članku 315. Kaznenog zakona u pogledu službenih osoba. Time bi se ujedno izbjegle i dvojbe u rubnim slučajevima.</p> <p>Također, na isti način je potrebno (dodavanjem posebnog članka koji se odnosi na kaznena djela napada) učiniti i glede zaštite osoba iz članka 315.a Kazneog zakona (zdravstveni radnici).</p>		
17	Pravobranitelj za djecu RH	OBRAZLOŽENJE, Uz članak 2.	<p>Uz čl. 2. Prijedloga (čl. 71 KZ) staviti ovaj tekst:</p> <p>S obzirom na to da je uočeno kako se vrlo rijetko izriču sigurnosne mjere zabrane obavljanje određene dužnosti ili djelatnosti u kojima se dolazi u redoviti kontakt s djecom (čl. 71. st. 3. KZ) što potvrđuju i podaci Državnog odvjetništva za 2018., prema kojima je od 88 osuđujuće presude za počinjeni spolni delikt na štetu djeteta izrečena samo 1 mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, iako se ona može izreći i kad djelo nije počinjeno u obavljanju dužnosti i djelatnosti, predlažemo da se u čl. 71. KZ propiše obveza izricanja ove mjera prilikom izricanje presude. Samo na taj način spriječit će se da osuđeni počinitelji spolnog nasilja nad djetetom dolaze u redoviti kontakt s djecom u okviru sustava odgoja i obrazovanja, sporta,</p>	Nije prihvaćen	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Mutatis mutandis vrijedi rečeno uz komentar 6., u dijelu koji se odnosi na obligatorno izricanje sigurnosne mjere zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti iz članka 71. Kaznenog zakona.</p>

			zdravstva, socijalne skrbi i sl. te ih time izlažu riziku da postanu žrtve seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja, a što je imperativ koji postavlja Konvencija VE o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja.		
18	DORIJAN JAGAČIĆ	OBRAZLOŽENJE, Uz članak 12.	U zakonu nije samo potrebno definirati ono što nije, već i ono što jest. Predlažem dakle uvesti definiciju za konsenzualni spolni odnošaj. "Konsenzualni spolni odnošaj je samo onaj spolni odnošaj kojem je prethodio odgovarajući ugovor koji je potpisan od obje strane i ovjeren od javnog bilježnika." Istu definiciju dodati u članak 87. te članak 152,	Nije prihvaćen	Ne prihvaća se. Člankom 12. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojim se mijenja članak 153. Kaznenog zakona definiran je pristanak kako glasi: (5)Pristanak iz stavka 1. ovoga članka postoji ako je osoba svojom voljom odlučila stupiti u spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju i bila je sposobna donijeti i izraziti takvu odluku.
19	Pravobranitelj za djecu RH	OBRAZLOŽENJE, Uz članak 15.	Uz čl. 15 prijedloga (čl. 156 KZ) staviti ovaj tekst: Predlažemo da se u čl. 156. KZ Spolno uznemiravanje propiše da se u slučaju spolnog uznemiravanja djeteta kazneni progon provodi po službenoj dužnosti. Spolna ponašanja koja dijete dovode u neugodan i ponižavajući položaj poput neprimjerene seksualne primjedbe i prijedloga, neprikladne pažnje, širenje seksualnih glasina, pokazivanje uvredljivog vizualnog materijala, neželjeni fizički kontakt i sl., počinjena od strane osobe u odnosu prema kojoj se dijete nalazi u odnosu zavisnosti zbog imovinskog, obiteljskog, društvenog, zdravstvenog ili nekog	Prihvaćen	Prihvaća se.

			drugog stanja ili su počinjena zloupotrebom odnosa u provođenju odgojno-obrazovne, sportske, umjetničke ili neke druge djelatnosti, a koje ne spadaju u obilježja drugih kaznenih djela opisana u Glavi XVII. Kaznenog zakona, trebaju se progoniti po službenoj dužnosti.		
--	--	--	--	--	--

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2019. godinu.

Rok: IV. kvartal 2019.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci Članak 83. stavak 1.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (OJ L 88, 31.3.2017.)

32017L0541

- Članak 11. preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN 118/18)

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

dr. sc. Kristian Turkalj

Državni tajnik

Kristian Turkalj

(potpis)

22.10.2019.

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za europske poslove

n. e. Dmetelko

(potpis)

23.10.2019.

(datum i pečat)

7/11

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela i sankcija u području kaznenih djela terorizma, kaznenih djela povezanih s terorističkom skupinom i kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima, kao i mjere zaštite žrtava terorizma te potpore i pomoći tim žrtvama.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „financijska sredstva” znači imovina svake vrste, materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, bez obzira na koji način je stečena te pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku, uključujući elektroničke ili digitalne, kojima se dokazuje pravo na takvu imovinu ili udio u njoj, a uključuje, iako se na njih ne ograničava, bankovne kredite, putničke čekove, bankovne čekove, novčane naloge, dionice, vrijednosne papire, obveznice, mjenice i akreditive;</p>			

<p>2. „pravna osoba” znači svaki subjekt koji prema mjerodavnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija;</p> <p>3. „teroristička skupina” znači strukturirana skupina s više od dvije osobe, koja je osnovana na dulje razdoblje i djeluje organizirano radi počinjenja kaznenih djela terorizma; „strukturirana skupina” znači skupina koja nije osnovana slučajno kako bi kazneno djelo počinila odmah i koja ne mora imati formalno definirane uloge za svoje članove, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.</p>			
<p>GLAVA II.</p> <p>KAZNENA DJELA TERORIZMA I KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKOM SKUPINOM</p> <p>Članak 3.</p> <p>Kaznena djela terorizma</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se sljedeća namjerna djela, kako su definirana prema nacionalnom pravu kao kaznena djela, koja zbog svoje prirode ili konteksta mogu ozbiljno naštetiti zemlji ili međunarodnoj organizaciji, definiraju kao kaznena djela terorizma ako su počinjena s jednim od ciljeva navedenih u stavku 2.:</p>			

<p>(a) napadi na život osobe koji mogu prouzročiti smrt;</p> <p>(b) napadi na fizički integritet osobe;</p> <p>(c) otmica ili uzimanje talaca;</p> <p>(d) nanošenje velikih razaranja vladinom ili javnom objektu, sustavu prijevoza te infrastrukturnom objektu, uključujući informacijski sustav, fiksnoj platformi smještenoj na epikontinentalnom pojasu te nekom javnom mjestu ili privatnom vlasništvu, koja mogu ugroziti ljudske živote ili dovesti do velikoga gospodarskog gubitka;</p> <p>(e) protupravno oduzimanje zrakoplova, brodova ili drugih sredstava javnog ili teretnog prijevoza;</p> <p>(f) proizvodnja, posjedovanje, stjecanje, prijevoz, nabava ili uporaba eksplozivâ ili oružja, između ostalog kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja, kao i istraživanje i razvoj kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja;</p> <p>(g) ispuštanje opasnih tvari ili izazivanje požara, poplava ili eksplozija s učinkom ugrožavanja ljudskih života;</p> <p>(h) ometanje ili prekidanje opskrbe vodom, električnom energijom ili bilo kojim drugim osnovnim prirodnim resursom s učinkom ugrožavanja ljudskih života;</p> <p>(i) nezakonito ometanje sustava, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća (19), u slučajevima u kojima se</p>			
---	--	--	--

<p>primjenjuje članak 9. stavak 3. ili članak 9. stavak 4. točka (b) ili (c) te direktive i nezakonito ometanje podataka, kako je navedeno u članku 5. te direktive, u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 9. stavak 4. točka (c) te direktive;</p> <p>(j) prijetnja počinjenja bilo kojeg od djela navedenih u točkama od (a) do (i).</p> <p>2. Ciljevi iz stavka 1. su sljedeći:</p> <p>(a) ozbiljno zastrašivanje stanovništva;</p> <p>(b) protupravno prisiljavanje tijela vlasti ili međunarodne organizacije na činjenje ili nečinjenje bilo koje radnje;</p> <p>(c) ozbiljna destabilizacija ili uništavanje temeljnih političkih, ustavnih, gospodarskih ili društvenih struktura neke zemlje ili međunarodne organizacije.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Kaznena djela povezana s terorističkom skupinom</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeća djela, kada su počinjena namjerno, budu kažnjiva kao kaznena djela:</p> <p>(a) vođenje terorističke skupine;</p> <p>(b) sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine, između ostalog prikupljanjem informacija ili materijalnih sredstava ili financiranjem njezinih aktivnosti na bilo</p>			

<p>koji način, znajući za činjenicu da će takvo sudjelovanje doprinijeti kriminalnim aktivnostima terorističke skupine.</p>			
<p>GLAVA III.</p> <p>KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA</p> <p>Članak 5.</p> <p>Javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da širenje neke poruke ili činjenje neke poruke javno dostupnom na drugi način, bilo kojim sredstvima, na internetu ili izvan njega, s namjerom poticanja na počinjenje nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), ako se takvim ponašanjem izravno ili neizravno, primjerice veličanjem terorističkih djela, zagovara počinjenja kaznenih djela terorizma, uzrokujući time opasnost od mogućnosti počinjenja jednog ili više takvih kaznenih djela, bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>			

<p>Članak 6.</p> <p>Novačenje za terorizam</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da vrbovanje druge osobe za počinjenje ili doprinos počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i) ili u članku 4. bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Pružanje obuke za terorizam</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da davanje uputa o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama, u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), znajući da se stečene vještine namjeravaju upotrijebiti u takvu svrhu, bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>			

<p>Članak 8.</p> <p>Pohađanje obuke za terorizam</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da primanje uputa o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama, u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Putovanje u svrhu terorizma</p> <p>1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da putovanje u zemlju koja nije članica Unije u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3., radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine znajući za činjenicu da će se tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine kako je navedeno u članku 4. ili radi pružanja ili pohađanja obuke za terorizam kako je navedeno u člancima 7. i 8., bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>			

<p>2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da neko od sljedećih ponašanja bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno:</p> <p>(a) putovanje u tu državu članicu u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3., radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine znajući za činjenicu da će se tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine kako je navedeno u članku 4. ili radi pružanja ili pohađanja obuke za terorizam kako je navedeno u člancima 7. i 8.; ili</p> <p>(b) pripreme radnje koje poduzme osoba koja ulazi u tu državu članicu s namjerom počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Organiziranje ili drukčije olakšavanje putovanja u svrhu terorizma</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaka radnja organizacije ili olakšavanja kojom se bilo kojoj osobi pomaže u putovanju u svrhu terorizma, kako je navedeno u članku 9. stavku 1. i članku 9. stavku 2. točki (a), znajući da je tako pružena pomoć</p>			

<p>namijenjena u tu svrhu, bude kažnjiva kao kazneno djelo kada je počinjena namjerno.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Financiranje terorizma</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da stavljanje na raspolaganje ili prikupljanje sredstava na bilo koji način, izravno ili neizravno, s namjerom njihove uporabe ili znajući da će se ona u cijelosti ili djelomično upotrijebiti za počinjenje ili doprinos počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz članka od 3. do 10. bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p> <p>2. Ako se financiranje terorizma iz stavka 1. ovog članka odnosi na bilo koje od kaznenih djela utvrđenih u člancima 3., 4. i 9., nije nužno da se sredstva doista upotrijebe, u cijelosti ili djelomično, za počinjenje ili doprinos počinjenju bilo kojeg od navedenih kaznenih djela niti se zahtijeva da počinitelj zna za koje se određeno kazneno djelo ili kaznena djela sredstva namjeravaju upotrijebiti.</p>	<p>Članak 4.</p> <p>U članku 98. stavku 1. iza riječi: „činjenja“ dodaju se riječi: „ili doprinosa u činjenju“, broj: „102.“ zamjenjuje se brojem: „103.“, a iza broja: „102.“ koji se zamjenjuje brojem: „103.“ briše se zarez i dodaju se riječi: „ili činjenja jednog ili više kaznenih djela iz“.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN 118/18) članak/članci Članak 98.</p>

<p>Članak 12.</p> <p>Druga kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima obuhvaćaju sljedeća namjerna djela:</p> <p>(a) tešku krađu s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;</p> <p>(b) iznudu s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;</p> <p>(c) izradu ili uporabu lažnih administrativnih isprava s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), članku 4. točki (b) i članku 9.</p>			

GLAVA IV.

OPĆE ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA
KAZNENA DJELA TERORIZMA,
KAZNENA DJELA POVEZANA S
TERORISTIČKOM SKUPINOM I
KAZNENA DJELA POVEZANA S
TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA

Članak 13.

Povezanost s kaznenim djelima terorizma

Kako bi kazneno djelo iz članka 4. ili glave III. bilo kažnjivo, nije nužno da je kazneno djelo terorizma doista počinjeno niti je nužno, ako je riječ o kaznenim djelima iz članka od 5. do 10. i članka 12., uspostaviti poveznicu s drugim određenim kaznenim djelom utvrđenim u ovoj Direktivi.

Članak 14.

Pomaganje, poticanje i pokušaj

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pomaganje u počinjenju kaznenog djela iz članka od 3. do 8., članka 11. i članka 12. bude kažnjivo.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da poticanje na

<p>počinjenje kaznenog djela iz članaka od 3. do 12. bude kažnjivo.</p> <p>3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pokušaj počinjenja kaznenog djela iz članaka 3., 6., 7., članka 9. stavka 1. i članka 9. stavka 2. točke (a) te članaka 11. i 12., uz iznimku posjedovanja kao što je predviđeno u članku 3. stavku 1. točki (f) i kaznenog djela iz članka 3. stavka 1. točke (j), bude kažnjiv.</p>			
<p>Članak 15.</p> <p>Kazne za fizičke osobe</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. mogu kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenim sankcijama koje mogu dovesti do predaje ili izručenja.</p> <p>2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela terorizma iz članka 3. i kaznena djela iz članka 14., u onoj mjeri u kojoj se odnose na kaznena djela terorizma, mogu kazniti kaznama zatvora težima od onih koje su prema nacionalnom pravu zapriječene za takva kaznena djela u slučaju nepostojanja posebne namjere koja se zahtijeva u skladu s člankom 3., osim ako su zapriječene kazne</p>			

<p>već najviše moguće kazne prema nacionalnom pravu.</p> <p>3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela navedena u članku 4. mogu kazniti kaznama zatvora, pri čemu najviša kazna ne smije biti kraća od petnaest godina za kazneno djelo iz članka 4. točke (a), a za kaznena djela navedena u članku 4. točki (b) najviša kazna ne smije biti kraća od osam godina. Ako je kazneno djelo terorizma iz članka 3. stavka 1. točke (j) počinila osoba koja vodi terorističku skupinu kako je navedeno u članku 4. točki (a), najviša kazna ne smije biti kraća od osam godina.</p> <p>4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se u slučaju kada je kazneno djelo iz članka 6. ili 7. usmjereno prema djetetu to može uzeti u obzir prilikom izricanja kazne, u skladu s nacionalnim pravom.</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Olakotne okolnosti</p> <p>Države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da se kazne iz članka 15. mogu ublažiti, ako počinitelj:</p> <p>(a) odustane od terorističkih aktivnosti; i</p>			

<p>(b) pruži upravnim ili pravosudnim tijelima informacije koje ona inače ne bi mogla pribaviti, pomažući im da:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. spriječe ili ublaže posljedice kaznenog djela; ii. identificiraju ili privedu druge počinitelje; iii. pronadu dokaze; ili iv. spriječe daljnja kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. 			
<p>Članak 17.</p> <p>Odgovornost pravnih osoba</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za bilo koje od kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. koje je u njihovu korist počinila bilo koja osoba koja je djelovala pojedinačno ili kao dio tijela pravne osobe i koja ima vodeću poziciju u okviru pravne osobe, na temelju:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ovlaštenja za zastupanje pravne osobe; (b) ovlaštenja za donošenje odluka u ime pravne osobe; (c) ovlaštenje za provedbu nadzora u okviru pravne osobe. <p>2. Države članice također poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima kada je nedostatak nadzora ili kontrole</p>			

<p>osobe iz stavka 1. ovog članka omogućio počinjenje, od strane osobe koja je podređena toj pravnoj osobi, bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u korist te pravne osobe.</p> <p>3. Odgovornost pravnih osoba u skladu sa stavicima 1. i 2. ovog članka ne isključuje kaznene postupke protiv fizičkih osoba koje su počinitelji ili poticatelji kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. ili pomagatelji u tim kaznenim djelima.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Sankcije za pravne osobe</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravna osoba koja je odgovorna na temelju članka 17. može kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama koje uključuju kaznene novčane kazne ili novčane kazne koje nisu kaznene te mogu uključivati druge sankcije kao što su:</p> <p>(a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;</p> <p>(b) privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;</p> <p>(c) stavljanje pod sudski nadzor;</p> <p>(d) sudski nalog za likvidaciju;</p>			

<p>(e)privremeno ili trajno zatvaranje objekata koji su služili za počinjenje kaznenog djela.</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Nadležnost i kazneni progon</p> <p>1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u sljedećim slučajevima:</p> <p>(a)kazneno djelo počinjeno je u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području;</p> <p>(b)kazneno djelo počinjeno je na plovilu koje plovi pod njezinom zastavom ili u zrakoplovu registriranom u toj državi članici;</p> <p>(c)počinitelj je njezin državljanin ili u njoj ima boravište;</p> <p>(d)kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području;</p> <p>(e)kazneno djelo počinjeno je protiv institucija ili naroda dotične države članice ili protiv institucije, tijela, ureda ili agencije Unije koji imaju sjedište u toj državi članici.</p>			

Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost ako je kazneno djelo počinjeno na državnom području druge države članice.

2. Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost nad pružanjem obuke za terorizam, kako je navedeno u članku 7., kada počinitelj pruža obuku osobama koje su njezini državljani ili imaju boravište u toj državi članici u slučajevima u kojima nije primjenjiv stavak 1. ovog članka. Država članica o tome obavješćuje Komisiju.

3. Kada je za kazneno djelo nadležno više država članica i kada svaka od dotičnih država članica može učinkovito vršiti kazneni progon na temelju istih činjenica, dotične države članice surađuju kako bi odlučile koja će od njih vršiti kazneni progon počinitelja s ciljem, ako je to moguće, objedinjavanja postupaka u jednoj državi članici. U tu svrhu države članice mogu se obratiti Eurojustu kako bi olakšale suradnju između svojih pravosudnih tijela i koordinaciju njihova djelovanja.

U obzir se uzimaju sljedeći čimbenici:

- (a) država članica ona je na čijem je državnom području počinjeno kazneno djelo;
- (b) država članica ona je čiji je počinitelj državljanin ili u kojoj ima boravište;

<p>(c)država članica ona je koja je zemlja podrijetla žrtava;</p> <p>(d)država članica ona je na čijem je državnom području pronađen počinitelj.</p> <p>4. Svaka država članica također poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u slučajevima kada odbija predati ili izručiti drugoj državi članici ili trećoj zemlji osobu osumnjičenu ili osuđenu za takvo kazneno djelo.</p> <p>5. Svaka država članica osigurava da njezina nadležnost obuhvaća slučajeve u kojima je bilo koje od kaznenih djela iz članaka 4. i 14. počinjeno u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području, neovisno o tome gdje je teroristička skupina smještena ili gdje vrši svoje kriminalne aktivnosti.</p> <p>6. Ovaj članak ne isključuje izvršavanje nadležnosti u kaznenim stvarima kako je to utvrdila država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 20.</p> <p>Istražni instrumenti i oduzimanje</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da djelotvorni istražni instrumenti, poput onih koji se koriste u slučajevima organiziranog kriminala ili u drugim slučajevima teških kaznenih djela, budu dostupni osobama, jedinicama ili službama koje su odgovorne za istragu ili kazneni progon kaznenih djela iz članka od 3. do 12.</p> <p>2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela prema potrebi zamrznu ili oduzmu, u skladu s Direktivom 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća (20), imovinsku korist ostvarenu počinjenjem ili doprinosom počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz ove Direktive ili predmete koji su se pritom koristili ili ih se pritom namjeravalo koristiti.</p>			
<p>Članak 21.</p> <p>Mjere protiv internetskih sadržaja za javno poticanje</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale žurno uklanjanje internetskog sadržaja koji je javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma,</p>			

<p>kako je navedeno u članku 5., a koji se nalazi na poslužiteljima na njihovu državnom području. One također nastoje ostvariti uklanjanje takva sadržaja s poslužitelja koji se nalaze izvan njihova državnog područja.</p> <p>2. Kada uklanjanje sadržaja iz stavka 1. na njegovu izvoru nije izvedivo, države članice mogu prema korisnicima interneta na svojem državnom području poduzeti mjere za blokiranje pristupa takvu sadržaju.</p> <p>3. Mjere uklanjanja i blokiranja moraju biti određene prema transparentnim postupcima i pružati odgovarajuće zaštitne mehanizme posebno kako bi se osiguralo da su te mjere ograničene na ono što je nužno i proporcionalno te kako bi korisnici bili obaviješteni o razlogu za te mjere. Zaštitni mehanizmi povezani s uklanjanjem ili blokiranjem uključuju i mogućnost upotrebe pravnog sredstva.</p>			
<p>Članak 22.</p> <p>Izmjene Odluke 2005/671/PUP</p> <p>Odluka 2005/671/PUP mijenja se kako slijedi:</p> <p>1. u članku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p>			

„(a),kaznena djela terorizma’: kaznena djela iz Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća (*1);

(*1) Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6).”;

2.članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a)stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Svaka država članica donosi potrebne mjere kako bi osigurala da se relevantne informacije koje su prikupila njezina nadležna tijela u okviru kaznenih postupaka u vezi s kaznenim djelima terorizma učine što prije dostupnima nadležnim tijelima druge države članice, ako bi se te informacije mogle upotrijebiti za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kaznenih progon kaznenih djela terorizma, kako je navedeno u Direktivi (EU) 2017/541, u toj državi članici, na zahtjev ili na vlastitu inicijativu, i u skladu s nacionalnim pravom te odgovarajućim međunarodnim pravnim instrumentima.”;

(b)dodaju se sljedeći stavci:

<p>„7. Stavak 6. ne primjenjuje se u slučaju kada bi se razmjenom informacija ugrozile istrage u tijeku ili sigurnost pojedinca ni u slučaju kada bi ona bila protivna ključnim interesima sigurnosti dotične države članice.</p> <p>8. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela, prema potrebi, poduzmu pravodobne mjere u skladu s nacionalnim pravom nakon što dobiju informacije iz stavka 6.”.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Temeljna prava i slobode</p> <p>1. Ovom Direktivom ne mijenjaju se obveze poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela, kako su utvrđena u članku 6. UEU-a.</p> <p>2. Države članice mogu utvrditi uvjete koji su potrebni prema temeljnim načelima koja se odnose na slobodu tiska i drugih medija i u skladu tim načelima, kojima se uređuju prava i obveze tiska ili drugih medija te postupovna jamstva za njih kada se takvi uvjeti odnose na određivanje ili ograničavanje odgovornosti.</p>			

GLAVA V.

ODREDBE O ZAŠTITI ŽRTAVA
TERORIZMA, POTPORI ŽRTVAMA
TERORIZMA TE PRAVIMA ŽRTAVA
TERORIZMA

Članak 24.

Pomoć i potpora žrtvama terorizma

1. Države članice osiguravaju da istrage ili kazneni progon kaznenih djela obuhvaćenih ovom Direktivom ne ovise o prijavi ili optužbi žrtve terorizma ili druge osobe nad kojom je počinjeno kazneno djelo, barem ako su djela počinjena na državnom području države članice.

2. Države članice osiguravaju da su službe za potporu koje se bave posebnim potrebama žrtava terorizma uspostavljene u skladu s Direktivom 2012/29/EU i dostupne žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Takve službe na raspolaganju su dodatno uz opće službe za potporu žrtvama ili u okviru tih općih službi za potporu žrtvama koje se mogu obratiti već postojećim subjektima koji pružaju specijalističku potporu.

3. Službe za potporu moraju biti sposobne pružiti pomoć i potporu žrtvama terorizma u skladu s njihovim posebnim potrebama.

Usluge tih službi povjerljive su, besplatne i lako dostupne svim žrtvama terorizma. Posebno obuhvaćaju:

- (a) emocionalnu i psihološku potporu, kao što su potpora i savjetovanje nakon traumatičnih iskustava;
- (b) savjetovanje i pružanje informacija o svim relevantnim pravnim, praktičnim ili financijskim pitanjima, uključujući olakšavanje ostvarivanja prava žrtava terorizma na informacije kako je utvrđeno u članku 26.;
- (c) pomoć u vezi s potraživanjima u pogledu naknade štete za žrtve terorizma koja je dostupna na temelju nacionalnog prava dotične države članice.

4. Države članice osiguravaju da su uspostavljeni mehanizmi ili protokoli kojima se omogućuje aktiviranje službi za potporu žrtvama terorizma u okviru njihovih nacionalnih infrastruktura za odgovor na hitne situacije. Takvim mehanizmima ili protokolima predviđa se koordinacija nadležnih tijela vlasti, agencija i tijela kako bi bili sposobni pružiti sveobuhvatan odgovor na potrebe žrtava i članova njihovih obitelji neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno, uključujući odgovarajuća sredstva za olakšavanje identifikacije žrtava i njihovih obitelji te komunikacije s njima.

<p>5. Države članice osiguravaju pružanje odgovarajuće medicinske pomoći žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Države članice zadržavaju pravo organizirati pružanje medicinske pomoći žrtvama terorizma u skladu sa svojim nacionalnim zdravstvenim sustavima.</p> <p>6. Države članice osiguravaju žrtvama terorizma pristup pravnoj pomoći, u skladu s člankom 13. Direktive 2012/29/EU, ako one imaju status stranaka u kaznenom postupku. Države članice osiguravaju da se težina i okolnosti kaznenog djela na odgovarajući način uzmu u obzir u uvjetima i postupovnim pravilima prema kojima žrtve terorizma imaju pristup pravnoj pomoći u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>7. Ova Direktiva primjenjuje se dodatno uz Direktivu 2012/29/EU i njome se ne dovode u pitanje mjere utvrđene u toj direktivi.</p>			
<p>Članak 25.</p> <p>Zaštita žrtava terorizma</p> <p>Države članice osiguravaju dostupnost mjera za zaštitu žrtava terorizma i članova njihovih obitelji u skladu s Direktivom 2012/29/EU. Pri određivanju trebaju li oni i u kojoj mjeri biti korisnici zaštitnih mjera</p>			

<p>tijekom kaznenog postupka, posebna pozornost posvećuje se riziku od zastrašivanja i odmazde te potrebi zaštite dostojanstva i fizičkog integriteta žrtava terorizma, između ostalog tijekom ispitivanja i svjedočenja.</p>			
<p>Članak 26.</p> <p>Prava žrtava terorizma s boravištem u drugoj državi članici</p> <p>1. Države članice osiguravaju da žrtve terorizma koje imaju boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma imaju pristup informacijama u vezi sa svojim pravima, raspoloživim službama za potporu i programima za naknadu štete u državi članici u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma. U tom pogledu dotične države članice poduzimaju prikladne mjere za olakšavanje suradnje među svojim nadležnim tijelima ili subjektima koji pružaju specijalističku potporu, kako bi se žrtvama terorizma osigurao stvaran pristup takvim informacijama.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da sve žrtve terorizma imaju pristup službama za pomoć i potporu kako je utvrđeno u članku 24. stavku 3. točkama (a) i (b) na državnom području države članice u kojoj imaju</p>			

<p>boravište, čak i ako je kazneno djelo terorizma počinjeno u drugoj državi članici.</p>			
<p>GLAVA VI.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Članak 27.</p> <p>Zamjena Okvirne odluke 2002/475/PUP</p> <p>Okvirna odluka 2002/475/PUP zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje navedene okvirne odluke u nacionalno pravo.</p> <p>U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na Okvirnu odluku 2002/475/PUP smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.</p>			

<p>Članak 28.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 8. rujna 2018. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kada države članice donese te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Izvješćivanje</p> <p>1. Komisija do 8. ožujka 2020. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem ocjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Direktivom.</p> <p>2. Komisija do 8. rujna 2021. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem ocjenjuje dodanu vrijednost ove</p>			

<p>Direktive u pogledu suzbijanja terorizma. Izvješće obuhvaća i utjecaj ove Direktive na temeljna prava i slobode, između ostalog na nediskriminaciju, vladavinu prava i razinu zaštite i pomoći pružene žrtvama terorizma. Komisija uzima u obzir informacije koje su dostavile države članice u skladu s Odlukom 2005/671/PUP i sve ostale relevantne informacije o izvršavanju ovlasti u okviru zakonâ o borbi protiv terorizma u vezi s prenošenjem ove Direktive i njezinom provedbom. Ako je to potrebno, Komisija na temelju te evaluacije odlučuje o prikladnim daljnjim djelovanjima.</p>			
<p>Članak 30.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>			
<p>Članak 31.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova Direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.</p>			